

Két ingyenfüzet: Az istállótrágya. — Takarékossgot a mezőgazdaságban.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P. Félévre 4 P.

Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam 49. szám.

Vasárnap december 2.

Miért termel a magyar gazda?

Azért, hogy a főváros amerikai zsirt és húst, lengyel burgonyát és távoli országok gyümölcsét fogyassza?

Az Országos Központi Hitelszövetkezet által megindított országos hitelszövetkezeti mozgalom fontos állomáshoz ért el november hó 19-én, hétfőn. Szövetkezeti vezérférfaik ugyanis e napon Schandl Károly dr. ny. államtitkár vezetésével vármegyei szövetkezeti értekezletet tartottak Szolnokon, a vármegyeház nagytermében, a megye agrártársadalmának rendkívül élénk részvétele mellett.

Az értekezleten Kenéz Béla országgyűlési képviselő elnökölt és azon megjelent Almássy Sándor főispán.

Alexander Imre alispán, Kusztka István ny. főispán, Jellinek Ferenc, a Nemzeti Bank szolnoki fiókjának igazgatója, Erődi-Harrach Tihamér, Vértes Imre, Csontos Imre és Kuna P. András országgyűlési képviselők, a környék lelkészei, tanítói és jegyzői és a községek vezető gazdái nagy számmal. Az OKH vezetősége részéről Schandl Károly dr. alelnök-vezérigazgató kíséretében résztvettek az értekezleten Mikó Gábor dr., ügyvezető igazgató, Borsody Sándor igazgató, Förster Aurél, az OKH igazgatósági tagja, Wanke Gusztáv, elnöki osztályfőnök, Kunst



A jászberényi földmivesiskolában rendezett rét- és legelőgazdasági tanfolyam hallgatói.
(Lásd a szöveget!)

Henrik vezérigazgatósági titkár, valamint Dudás Gyula, a Futura igazgatója és Radnóti István, a Faluszövetség titkára.

Kenéz Béla elnöki megnyitójában rámutatott a szövetkezeti propagandában rejlő és az ország földmivelő polgárainak gazdasági és társadalmi egyesülését célzó erőre. A propaganda nyomán támadt magyar szövetkezeti újjászületés függetleníteni fogja a szövetkezeti mozgalmat a csak profitot néző nemzetközi pénzhatalmasságtól. A szövetkezeti propagandamozgalom nem egyszerű pénzügyi művelet, ez a mozgalom a magyar agrártársadalom frontjának megerősítése, erkölcsi megújítása, felrisszítése. Mindenféle veszedelem fenyegeti ezt a frontot, vesztegetni val óidő nincs, a cselekvés ideje érkezett.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Schandl Károly dr. tartotta meg nagyszabású előadását. Előljáróban vázolta a mozgalom célját és a hozzávezető eszközöket, majd rávilágított a magyar mezőgazdaság szorongatott helyzetére a népek gazdasági világversenyében.

Schandl Károly dr. beszéde.

— A magyar agrárfrontot Európában nagy veszedelmek fenyegetik — mondotta többek között. — Az amerikai buza Csehországban, Svájcban és Olaszországban döngeti ezt a hadállást, az amerikai tengeri ott vár a határon, hogy betörhessen az országba. Sőt kénytelen vagyok beszámolni arról, hogy itt-ott már fronttörések is történtek. Az amerikai zsir és hus szinte elárasztja az országot és a fővárost, az ország huszmillió pengőt költ banánra és ezt a rengeteg pénzt fizeti olyan országnak, amely egy fillérért sem vásárol tőlünk. Nem is szólva az argentinai (Délamerika) almáról, amelyért milliók vándorolnak ki a magyar polgárok zsebéből, így nem lehetünk el szó nélkül a burgonyabehozatal kérdése mellett sem. Szomorúan jellemző, hogy a „Magyar Héten“ vagonszámra hozták be a burgonyát Lengyelországból, rosszabbat, mint a miénk, drágábbat, mint a miénk, kitéve az ország burgonyatermelését a burgonyarák veszedelmének, amelynek hazája Lengyelország, amely burgonyarák évekre visszavetheti az ország burgonyatermelését. Ezek a tények gondolkodóba kell, hogy ejtsék a magyar agrártársadalmat, ezt tovább tétlenül nem nézhetjük.

— A kibontakozás utja csak egy lehet: a kisemberek, kiscgazdák megerősítése. Tisztában kell lennünk végre azzal, hogy a magyar agrártársadalommal áll, vagy bukik az ország, a magyar falu megmentése a nemzet életének a megmentését jelenti. A gazdasági világverseny frontján fel kell szerelni a magyar mezőgazdát a legfontosabb muni-cióval: pénzzel, olcsó, biztos, nyugodt hitellel. Hangsúlyozom, én magam sem vagyok megelégedve a kamatlábbal, még a szövetkezeti percenttel sem, pedig ez a legolcsóbb még mindig. Nagyon jól tudom, hogy a kis és nagy mezőgazdasági üzemek nem bírják el a tiz százalékon felüli kamatterhelést, de kijelentem, hogy ha a szövetkezeti propaganda nyomán a szövetkezetek üzletrésztörkéje és betétállománya fokozódik, ha a tőke szaporodik, akkor a hitelkeret is nő, az üzleti költségek jobban megoszlanak és a kamat leszállítása önmagától bekövetkezik. És ez a cél. Az anyagilag erős szövetkezetekkel megnyerjük a csatát!

Szünni nem akaró taps követte Schandl Károly szavait, majd általános figyelem közepette Almássy Sándor

főispán állott fel szólásra és a hallgatóság egyhangú lelkesedése mellett jelentette be a vármegye csatlakozását a mozgalomhoz. Hasonlóképpen szólott Alexander Imre alispán is, majd Markovits Pál jászapáti esperes plébános és Kusztka István ny. főispán hozzászólása után Erődy-Harrach Tihamér országgyűlési képviselő szólott. Hangsúlyozta az önszegély fontosságát és nem tartja célravezetőnek azt a felfogást, mely mindenben az állam támogatását várja. A független szövetkezeti élet a legbiztosabb ut a független magyar gazdához. Csontos Imre országgyűlési képviselő az ország nehéz mezőgazdasági helyzetében az új gazdasági miniszter nyilatkozatát várja, hogy utat találjunk a kibontakozáshoz, de leszögezi, hogy ehhez a kiscgazdatársadalom öntudata is szükséges. Kuna P. András országgyűlési képviselő szavai után Bagi Kálmán gazdálkodó a kartelek tulkapásait tette szóvá. Borbély György felsőházi tag az értékesítés kérdéseit tárgyalta. Követeli, hogy az állam az OKH útján vegye revízió alá a gabonarakárokat, hogy a magyar gazda verejtékes munkájának gyümölcsét végre maga élvezze.

A határozati javaslatot Gulyás Mátyás gazdasági tanácsos terjesztette elő, amelynek értelmében felszólítja a megye kis-, közép- és nagybirtokosait, hogy saját jól felfogott érdekükben a szövetkezeteket üzletrésztulajdosás és betétek elhelyezése révén támogassák. A határozati javaslatot az értekezlet egyhangulag elfogadta.

„Ha a buza-harcot elveszítjük, elveszti az ország!”

A nagyszerű szolnoki gyűlést Debrecenben követte vármegyei szövetkezeti értekezlet november hó 20-án, kedden. Az értekezleten résztvett Baltazár Dezső református püspök, Hadházy Zsigmond főispán, Pákozdy Sándor alispán, Magos György polgármester, Madai Gyula és Barabás Samu országgyűlési képviselők. Az OKH vezetősége részéről megjelent Schandl Károly dr. ny. államtitkár, elnök-vezérigazgató, Kovács János, kincstári főtanácsos, ügyvezető igazgató, Borsody Sándor és Both Dezső igazgatók, Wanke Gusztáv osztályfőnök és Kunst Henrik vezérigazgatósági titkár. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarát Rácz Lajos, a Faluszövetséget Radnóti István titkár képviselte.

Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag nyitotta meg az értekezletet, majd Schandl Károly tartotta meg nagyhatású beszédét.

— Bármennyire komoly is a népek között dúló gazdasági harc, — mondotta többek között — kétségbeesésre nincsen ok. Az a szélteben-hosszában hangzott jelszó, hogy a mi tiszavidéki buzánk nem tudja eredményesen felvenni a versenyt a tengerentúli gabonával, nem állja meg a helyét. A Manitóba és a Rosafé buzák első és második osztálya természetesen gazdagabb sikkert tartalmu, ezek azonban oly kis mértékben teremnek Amerikában, hogy kivitelre alig jut belőlük. Az európai piacokra veszedelmes óceántúli gabona tulajdonképpen a Manitóba III. tömegbuza, amellyel viszont a legkomolyabb szakértők véleménye szerint a tiszavidéki buza a legnagyobb eredménnyel versenyezhet. Ez a kérdés egyébként közös Németországgal, mert hiszen az amerikai buza könnyebben eléri a német partot, mint bennünket és hogy ez a veszedelem milyen hatással van a német mezőgazdaságra, mutatja legjobban az a tény, hogy a német kivitel teljesen visszafejlődött s a német mezőgazdák nyolcvan százaléka el van adósodva. A német mezőgazdaság válsága azonban nem lehet olyan katasztrófális, mint a magyar, mert hiszen Németország ipari állam. Nálunk a gabonaharc életre-halálra

megy és ha a buzaharcot elvesztjük, elveszett az ország is.

— Az ország helyzete sokban hasonlít a kilencvenes évek helyzetéhez, talán azzal a jelenséggel súlyosítva, hogy a kommunizmus csiráit még mindig nem sikerült a magyar földből teljesen kiirtani. A kilencvenes évek áldatlan korszakában bejött az országba a tengerentuli gabona, ezzel szemben mi a legnemesebbet exportáltuk Amerikába: a magyar vért, a magyar embert. Ennek a veszedelemnek természetesen nem szabad újra bekövetkeznie és ahogy a kilencvenes évek pusztító betegségére bevált Károlyi Sándor gróf receptje, úgy a mai helyzet kóros tüneteit is az ő régi receptje fogja sikeresen eltüntetni. Ez a jól bevált recept: a mezőgazdasági kis egysztrenciák megerősítése, az agrár szövetkezetek anyagi és erkölcsi alátámasztásával. Követendő példa erre vonatkozólag Mezőberény község, amely egymaga 10.000 pengőt és Máriakéménd kisközség, mely 4200 pengőt jegyzett üzletrészben s amely természetesen csak bevezetője a mozgalom sikerének. A szövetkezeti tőkék fokozása hozza magával a hitelkeretek kiszélesítését és ezáltal a kamat lecsökkenése, amelynek bekövetkezte gyökeresen megoldja a vajudó mezőgazdasági hitel problémáját, meghozza az ország társadalmi egyensúlyát és kiirtja azokat a lappangó és felforgató törekvéseket, amelyek még a hamu alatt izzanak.

Az élénk tetszéssel fogadott beszéd után Hadházy Zsigmond főispán és Pákozdy János alispán biztosították az értekezletet a szövetkezeti mozgalom újjászületésének hathatós támogatásáról, majd Vay László báró értékes szavai után Rácz Lajos, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója fejtegette a mezőgazdasági hitel kérdését. Barabás Samu országgyűlési képviselő hozzászólása után Radnóti István, a Faluszövetség titkára mondott buzdító beszédet, majd Papler Pál és Lepcsényi Géza szavai után Tankó Sándor terjesztett elő határozati javaslatot, amelyben felhívja az értekezlet a vármegyei gazdaközöniséget, hogy a hitelszövetkezeteket üzletrészjegyzések és betétek elhelyezése által támogassák. A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták.



A „Spirit of St. Luis“ muzeumba került.

Lindbergh, az első diadalmas oceánrepülő, aki egyedül repült át az oceánon és máig még senki sem követte példáját, gyönyörű útját a „Spirit of St. Luis“ nevű repülőgépen tette meg. A történelmi nevezetességű gépet most muzeumba szállították.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Drága hitel, rossz értékesítés és adóvégrehajtás jellemzik a mezőgazdaság helyzetét.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara legutóbbi jelentése az ország mezőgazdasági helyzetének szomorú képét adja.

A jelentés a szőlőtermeléssel kapcsolatban megállapítja, hogy a termés, főleg mennyiségi vonatkozásban, nagy átlagban megfelelt a hozzáfűzött reményeknek, mégis helyenként rendkívüli kilengések mutatkoztak. A borárak azonban általában rosszak voltak, a kereslet igen csekély. Bár például Pécs környékéről 60—100 filléres óborárakat jelentenek, a legtöbb jelentés 30—40 filléres árakról számol be.

Az októberi kedvező időjárás következtében a vetést csaknem az egész országban befejezték. Az őszi vetések a legtöbb helyen kikelték, szépen fejlődnek, a rozs erőteljesen bokrosodik.

A növényi és állati betegségek csak szórványosan fordultak elő. Szabolcsmegyében a tengeri moly több helyen fellépett.

Az állattenyésztés és az állathizlalás helyzete a magas takarmányárak és a rossz értékesítési lehetőségek miatt nagyon nehéz. A hosszú őszy enyhített ugyan a takarmányinségen, amennyiben az állatállomány kint legelt a legelőn és a takarmányrépa valamivel jobb termést adott, mint a nyárvégi szárazság után remélhető volt. A gazdaközöniség ennek ellenére is kénytelen kenyérmagvainak egy részét feleltetni. A kisebb gazdák azonban idegenkednek ettől és ezért olyan helyen, ahol egyébként kellő takarmány nem áll rendelkezésükre, állataikat inkább piacra viszik. Ezért az állatvásárok továbbra is nagy kínálat mellett és csaknem teljesen kereslet nélkül zajlanak le. Az állatárak gyakorta olyan alacsonyok, hogy a gazdák vonakodnak állataiktól a felkinált áron megválni és azokat eladatlanul hajtják haza, sokszor még akkor is, ha adók és egyéb fontos tartozások törlesztése miatt akarták azokat eladni. Az alacsony állatárak, különösképpen pedig a sertés fölötté rossz ára a gazdasági cselédek helyzetét rendkívül megnehezíti.

Az állatárak egyébként vidékenként nagyon különböznek. Nem egy cikknél azt látjuk, hogy ugyanabban a vármegyében érte el a legmagasabb és a legalacsonyabb árat. Így például az igásökörnek, a tejnek és a tengerinek legmagasabb és legalacsonyabb árat is Győr-Moson-Pozsony egyesített vármegyében jegyezték. Hasonló volt a rozs helyzete Sopron vármegyében. Aránylag előnyösek voltak a dunamenti és a Bécs—budapesti fővonalon fekvő községek értékesítési lehetőségei. Igen szomorú képet mutat ezzel szemben Veszprém vármegye, a Bakonyvidék, Vasmegeye déli részével együtt, ahol az értékesítésnek több más okon kívül rendszerint az utak közísmert járhatatlansága is útját állja.

A hitelviszonyok nem javultak, sőt a Nemzeti Bank kamatlábának emelése következtében a kamattételek újból emelkedtek. A gazdaközöniség újabb és újabb kölcsönöket vesz fel. A hitelszövetkezetek túl vannak halmozva kölcsönkérésekkel, ami a hitelszerzést megnehezíti. Több jelentés emlékezik meg arról,

4
 hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet nagy szolgálatokat tesz a gazdaközönségnek.

Az adózás terén az adórészlet utolsó negyedének határideje érezteti hatását. A gazdák nagy része a fent vázolt rossz terményárak miatt nem tud fizetni, úgy, hogy helyenként az adó-kivetésnek több, mint harminc százalékát kell végrehajtás útján beszélni. A gazdaközönséget elsősorban a borfogyasztási adó érdekli.

A mezőgazdasági munkásság helyzete az őszi időszaknak megfelelőleg annyiban változott, hogy a munkák befejeztével a napszámok csökkentek és munkáskereslet alig mutatkozik. A napszámok nagyjából a következőképpen alakultak: Férfi napszám az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara területén nagy átlagban 2.50 pengő és 3 pengő között, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara területén 3—4 pengő között, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara területén 2—3.50 pengő között mozog. A női napszám ennek megfelelőleg kisebb volt.

Rádiót kap minden község!

A képviselőház november hó 20-iki, keddi ülésén Mayer János földművelésügyi miniszter beterjesztette a mezőgazdasági rádiójelentések közhirrétételéről szóló törvényjavaslatát. A törvényjavaslat felhatalmazza a földművelésügyi minisztert arra, hogy a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokat, nagyközségeket és azokat a kisközségeket, amelyekben körjegyzőségi székhely van, kötelezhesse a mindennapi meteorológiai (időjárás) és vízállásjelentéseknek, valamint a mezőgazdaságot és az erdőgazdaságot érdeklő egyéb jelentéseknek a posta adóállomása útján történő felvételére és azoknak azonnal való közhirrétételére.

A javaslat indokolása rámutat arra, hogy a rádió különösen alkalmas arra, hogy a gazdaközönséget érdeklő híreket és közléseket közvetítse, amelyeknél fontos, hogy kellő időben és gyorsan köztudomásra jussanak. Ilyenek elsősorban a napi időjárásjelentések, amelyek a tudományos megállapítások határain belül a várható időjárást közlik. A mezőgazdasági termények árára vonatkozó hírek ismertetésével a gazda elkerülheti a lelkiismeretlen spekuláció által okozható károkat. Hasonló nagy jelentősége van az állatvásári, takarmánypiaci, vetőmag-, gyümölcs-, bor stb. országos vásári árak, valamint a budapest-ferencvárosi marha- és sertésvásárák, a budapesti vásár-csarnok hus-, tej- és tejtermékek megfelelő közlésének. Fellette kívánatos volna továbbá az erdőgazdaság ügykörébe tartozó híreknek, különösen a tűzifa-, szerszám-, épületfa és egyéb erdei termékek árairól a kellő időben való megfelelő tájékoztatás is.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház november hó 20-iki, keddi ülésén az Olaszországgal kötött kereskedelmi szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Neubauer Ferenc szerint a kereskedelmi szerződéseknél viszonyosságra kell törekedni, mert például Olaszország eladja nekünk narancsát, de mezőgazdasági termékeink nem mehetnek ki. Bogya János hasonló szellemben szólalt fel.

A november hó 21-iki szerdai ülésén, az olasz szerződés folytatódó vitája során, Wolff Károly azt hangsúlyozta, hogy gazdasági leromlottságunk oka elsősorban Trianon és nincs nyugalom meg béke addig Európában, míg Magyarországon gazdasági válság van. Gratz Gusztáv szerint az elvesztett piacok helyett a távolabbi külföldön kellene termékeink részére piacot keresni. Csontos Imre a bajok okát abban jelölte meg, hogy a közvetítő kereskedelem rettenetesen felhajtja az árakat. Az állam létesítsen gazdasági raktárakat a gazdák terményei számára, ahol a gazdák olcsó kölcsönt is kaphatnának. Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter az elhangzott felszólalásokra válaszolva kijelentette, hogy a kiviteli kérdésnél a kezdeményezés a kereskedelemre vár. A tarifakérdéssel kapcsolatban megjegyezte, hogy folyamatban van a tarifarevizio, mely el fogja tüntetni a kirívó aránytalanságokat. A miniszter beszéde után a Ház a törvényjavaslatot megszavazta.

Az interpellációk során Wekerle Sándor pénzügyminiszter egy interpellációra azt válaszolta, hogy a sokat kifogásolt jövedéki rendeletet visszavonja. Hunyady Ferenc gróf a szegény falusi nép kukorica-, burgonya- és babellátása ügyében mondott interpellációt, melyre Mayer János miniszter azt a megállapítást tette, hogy inségről egyelőre szó sincs és a belső termelés a belső fogyasztást feltétlenül el fogja látni.

A november 22-iki, csütörtöki ülésén néhány külföldi egyezményt tárgyalt le a Ház.

A november hó 23-iki, pénteki ülésén a sütőipari törvényjavaslat vitája került sorra. Gschwindt Ernő örömmel üdvözölte a javaslatot, mert a kisiparosok védelmét látja benne. Perlaky György hasonló értelemben szólalt

Figyelem!

Egyszeri kitünő vásárlási alkalom

férfi harisnya

(zokni) elpusztíthatatlan, kitünő minőségű áru, garantált puha, tiszta gyapjuból

három pár csak 5 márka

INGYEN kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns színes gavallér-harisnyát

Női harisnya

prima Mako, sűrű szövésű puha, tartós áru

három pár csak 5 márka.

INGYEN kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns műselyem női harisnyát. (Kérjük a kivánt színt megírni.) Valódi szársországi áruért szavatolunk.

Kérjük az összeget előzetesen beküldeni, mert az utánvét megdrágítja a vásárlást.

**DEHNICK
 Berlin-Britz
 Rudower-Allee 5.**

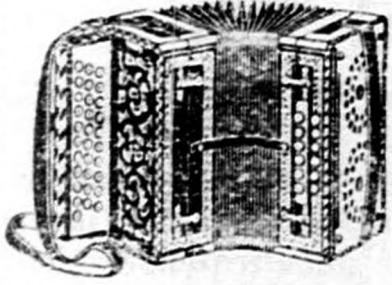
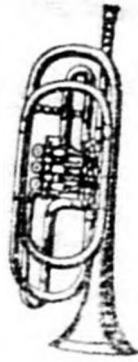
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedük . . .	már P 7.90-től
Harmonikák . . .	már P 7.80-től
Citerák . . .	már P 11.80-től
Klarinétok . . .	már P 14.95-től
Mandolinok . . .	már P 15.20-től
Gramofonok . . .	már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!



MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

fel. Szerinte ugyanis az igazi munkásvédelemnek az is elengedhetetlen követelménye, hogy a munkaadókat megvédjék a tönkremenéstől. Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter azt hangsúlyozta, hogy a javaslat elkészítésénél arra törekedett, hogy a pékműhelyek minél kevesebb munkával lássák el az éjjeli üzemet és a munkások többségének biztosítsa az éjjeli pihenést. Budapesten reggeli háromnegyed hétkor, a vidéken egy órával hamarabb kezdődik a péksütemény kihordási ideje.

Az ülés végén Schandl Károly dr. ny. államtitkár személyes kérdésben szólalt fel és válaszolt azokra a súlyos vádakra, melyeket Sándor Pál képviselő emelt ellene. Sándor Pál ugyanis azt állította, hogy Schandl Károly júniusban, amikor a buza ára 32 pengő volt, faluról-falura járva, lázította a népet, hogy ne adja el buzáját, hanem várjon vele tavaszig, amikor jobb áron adhatja el. Schandl Károly e vádakkal szemben kijelentette, hogy Sándor Pált ezuttal is cserbe hagyta informátora, mert júniusban egyetlen magyar faluban sem járt, legfeljebb francia falvakat látogathatott meg, amennyiben akkor külföldön volt tanulmányuton. Sohasem lázította semmilyen mértékben a falu népét, ellenkezőleg mindig csillapítani igyekezett a néha feltörő elkeseredést. Nagyon sajnálja, hogy Sándor Pál nem hallotta őt néhányszor gazdakörökben beszélni, ahol ebben a nehéz időben felvilágosító előadásokat tartott a gazdák részére és ahol mindig azt hangoztatta, hogy az összes gazdasági erők összefogására van szükség, nem pedig szétbomlasztására. Súlyt helyez arra, hogy a képviselőházban jelentse ki azt, hogy Sándor Pál vádja alaptalan. Sándor Pál ahelyett, hogy a gazdatársadalom körében oly ellenszenves vádat vetett fel, inkább a megértést keresse a kereskedő és a gazdatársadalom között. Sándor Pálnak, enyhén szólva, könnyelmű vádját tehát a leghatározottabban visszautasítja.

A Ház élénk helyesléssel vette tudomásul Schandl Károly szavait.

A Ház november 24-én, szombaton, és november hó 26-án, hétfőn nem tartott ülést.

Az Egységspárt értekezlete.

A Keresztény Kisgazda-, Földmives- és Polgári Párt (Egységspárt) november 22-én, csütörtökön értekezletet tartott. Az értekezleten Dési Géza szólalt fel a békerevizióval kapcsolatban. A felszólalásra Bethlen István gróf miniszterelnök azonnal válaszolt.

— Ugy érzem, az a politika, amelyet hét év óta folytatok, megfelel a magyar tradíciónak — mondotta többek közt. — Azt hiszem, nem a külföldi példák szolgai utánzásával kívántam az ország ujjaépítését, hanem úgy, hogy mindenkit érdeme és értéke szerint bevonjak abba a munkába, amelyre szükség van, ha az országot talpra akarjuk állítani.

— Az egyesülés volt a jelszó, amelynek segítségével a párt összetoborzódott, tekintet nélkül foglalkozásra, felekezetre és azokra az elválasztó vonalakra, amelyek ember és ember között világnézeti kérdésekben előfordulhatnak, de egyik a tekintetben, hogy egyezzünk meg abban, hogy mi a napi teendő és melyek azok az elsődlegesen nagy feladatok, amelyek megoldására a nemzetnek szüksége van.

— Egyet kell szem előtt tartani: azt, hogy mit parancsol az ország érdeke, mi az, amit a nemzet érdekében meg kell oldani. A magam részéről csak azt ígérem, hogy legjobb tudásom, legjobb akaratom és kívánságom szerint, ezen az úton kívánok haladni.

A miniszterelnök szavait hosszantartó taps és lelkes éljenzés követte.

Ezután Erdélyi Aladár a legitimisták legutóbb tartott Ottó-vacsorája körüli jelenségeket tette szóvá. A felszólalásra Bethlen István gróf miniszterelnök válaszolt.

— Az utóbbi időben — mondotta — több ízben volt alkalmam a királykérdésről nyilatkozni és senki sem táplálhat kétséget, mi a véleményem ebben a dologban. A magyar kormány semmi körülmények között nem járulhatna hozzá, hogy ez a kérdés az illetékes törvényhozás megkerülésével oldassék meg, annál kevésbé, mert a kérdés sem belpolitikai szempontból, sem alkotmányjogilag előkészítve nincsen. A kormány ezzel kapcsolatban semmiféle tervet nem táplál és nem akar keresztülvinni sem nyíltan, sem titokban. Az én politikai megfontolásom azt mondja, hogy nagy tápot adnánk a szóbanforgó propagandának, ha a jelen esetben megtorló lépéseket akarnánk tenni és indokolatlanul mártirokat csinálnánk. Ez a politikai okosság és bölcsesség kérdése. Ha azonban azt tapasztalnánk, hogy a propaganda következtében kísérletek jelentkeznének, hogy ennek a felfogásnak praktikus következményei levonassanak — türelmi állapotunknak vége volna.

Erdélyi Aladár viszonzválaszában hangsúlyozta, hogy célját a miniszterelnök válasza után teljesen elértnek látja, a maga részéről a miniszterelnök bölcs politikai álláspontját a legnagyobb mértékben helyesnek tartja és azt elfogadja.

Közel két millió embert irtak össze a mezőgazdasági biztosítás céljából.

Mint már több ízben hírül adtuk, a mezőgazdasági munkások öregség és rokkantság esetére szóló biztosítása ügyében a statisztikai felvételi munka megindult s eddig közel kétfélmillió egyént irtak össze. Az összeírást igen kevés kivétellel már minden város és község végrehajtotta. November 29-ig kétfélmillió összeírási lap érkezett vissza a



Ujabb kép az Etna rombolásáról.

Képiünk Mascali nevű város pusztulását ábrázolja. A tüzes láva ledöntötte a távirópóznákat, a hírdetőszlopokat és szétrombolta a házakat.

Központi Statisztikai Hivatalhoz, hoi megfeszített munka mellett folyik már a beérkezett lapok átvizsgálása és feldolgozása. A legnagyobb munkálatok most folynak és mintegy négyszáz hivatalnok foglalkozik az adatok összefoglalásával.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Masaryk és Benes sem tartják tökéletesnek a trianoni békeszerződést.

Masaryk, a cseh-szlovák köztársaság elnöke és Benes cseh külügyminiszter szinte szóról-szóra egyformán nyilatkoztak egy angol lapban a békeszerződések fontosságáról. A beszélgetésben mindketten remélik, hogy Csehország viszonya Magyarországgal megjavul. Megértik, ugymond, ha a magyarok idegesek és haragosak, mert a háboru miatt elvesztették régi területeik kétharmadrészét, azonban — mondják ők — a magyarok elfelejtik, hogy ezeket a területeket tótok, oláhok és jugoszlávok lakták. Masaryk és Benes elismerik, hogy a békeszerződések nem tökéletesek, de azokat még sem lehet szerintük papirrongyoknak tekinteni. Azután elítélték azt az „izgatást“, amelyet bizonyos körök Angliában folytatnak a békeszerződések ellen, olyanok, akiknek „fogalmuk sincs a valódi viszonyokról“. (Itt Rothermere lordra gondoltak mindketten.) Végül kijelentik, hogy a békeszerződés módosítása — szerintük — csak az érdekeltek egyhangu hozzájárulásával volna lehetséges.

Sulyos beteg az angol király.

Az angol király néhány hete, a fegyverszünet emlék-ünnepén meghült, amelyen sokáig állt fedetlen fővel. A király állapota sulyosbodott, állandóan három orvos tartózkodik betegágya mellett. A királyt magas láz gyötri, nyugtalan s a tüdőiben vértólulás észlelhető. Egész Anglia igen nagy aggodalommal kíséri a király állapotáról érkező híreket.

Decemberben választ Románia.

Romániában teljes erővel megkezdődtek a decemberi képviselőválasztás előkészületei. Maniu miniszterelnök Kolozsvárott az erdélyi magyar párt és az erdélyi néppárt vezéreivel tanácskozást folytatott a választási paktumról. Mivel a megegyezés nem sikerült, a magyar párt teljesen önállóan vesz részt a választásokon.

Ausztria új elnököt választ.

Az osztrák köztársaság jelenlegi elnökének, Hainisch dr.-nak elnöki megbízatása ez év végén lejár. Minthogy Hainisch most másodízben volt elnök, az osztrák törvények értelmében harmadszor nem választható meg és így Ausztriának új elnököt kell választania. A parlament két házát december ötödikére hívta össze Hainisch elnök ebből a célból. Megbízható hírek szerint a többségi pártok a nemzetgyűlés jelenlegi elnökét, Miklas Vilmos dr.-t jelölik az elnöki tisztségre, akinek megválasztása ilyenformán bizonyosra vehető. Miklas ötvenhatéves és azelőtt középiskolai tanár volt.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzeteink.

Az elmúlt héten azt közöltük olvasóinkkal, hogy egyik ajándékfüzetünk Mutschenbacher Emil dr.-nak: „Az agrárstatisztika gyakorlati jelentősége“ című előadását tartalmazza. Sajnálatos félreértés folytán jelentettük ezt, mert a 32-ik számú ingyenes könyvecskénk Rácz Mihály dr.-nak: „Mangalicatenyésztésünk fejlesztésének eszközei“ című értekezése volt. Mutschenbacher Emil dr. tanulmányára később kerül sor.

E héten ismét két füzetet kapnak olvasóink. A 34-ik számú könyvecskét Juhos Lajos gazdasági akadémiai tanár írta,

Több takarékossgot a mezőgazdasági üzemekben!

cimvel. A második szerzője Haber Sándor gazdasági akadémiai tanár, aki előadását

Az istállótrágya gyakorlati alkalmazása

cimvel tartotta meg. Mindkét könyvecskét olvasóink különösen gondos figyelmébe ajánljuk.

A kései csalamádé helyes felhasználása.

A Mezőgazdaság és Kertészet című lapban ajánlja Westsik Vilmos a következőket:

A kapáscsalamádé az aszályos évek legbiztosabb szálastakarmánynövénye. Elnézem sokszor a kiscsalamádé-teleken, mily szívósan kitart ez a növény a nyári forróságban. Aszályos és forró nyárban az aratás után, vagyis tarlóba vetett csalamádék a kiscsalamádékban nem adnak vágni való zöldtakarmányt augusztus végére, szeptember elejére. Pedig aszályos évben éppen a jelzett időben szükség volna legjobban zöldtakarmányra. Amit én a kiscsalamádételeken megfigyeltem, annak jelentőségét abban kell kiemelnem, hogy a kapáscsalamádé szívós kitartást tanúsít, vagyis a szárazságban csak tengődik, de nem szárad ki s amint szeptember hóban egynéhány esős nap bekövetkezik, úgy tovább nő és október havára tekintélyes zöldtömeget nyújt, miáltal sok téli szálastakarmánykészletet meg lehet menteni. Ez az elkésve kifejlődött csalamádé korántsem ad oly tömeget, mint az, amely zavartalanul fejlődhetett, azonban ez a tömeg is nagyon számbavehető és érdemleges takarmányhozam egy aszályos nyár után.

Kétségtelenül vannak oly tarlócsalamádék, amelyek tövig kiszáradnak július vagy augusztus hóban, ezeken egy későbbi szeptemberi eső sem segít, azonban ez a jelenség a kevesebb esetek közé tartozik és csaknem kizárólag a talaj nagyfokú sülevényes természetére mutat.

Az esetek legnagyobb részében a csalamádé szára nem szárad ki, hanem zölden marad, legfeljebb a levelek felső része sárgul és esetleg meg is szárad. Ez a megcsökött csalamádé; amely ugyan meg nem mozdul, míg a szárazság tart, de amint kap néhány napon át kiadós esőt, úgy tovább nő és legalább október havára kielégítő kaszálást ad.

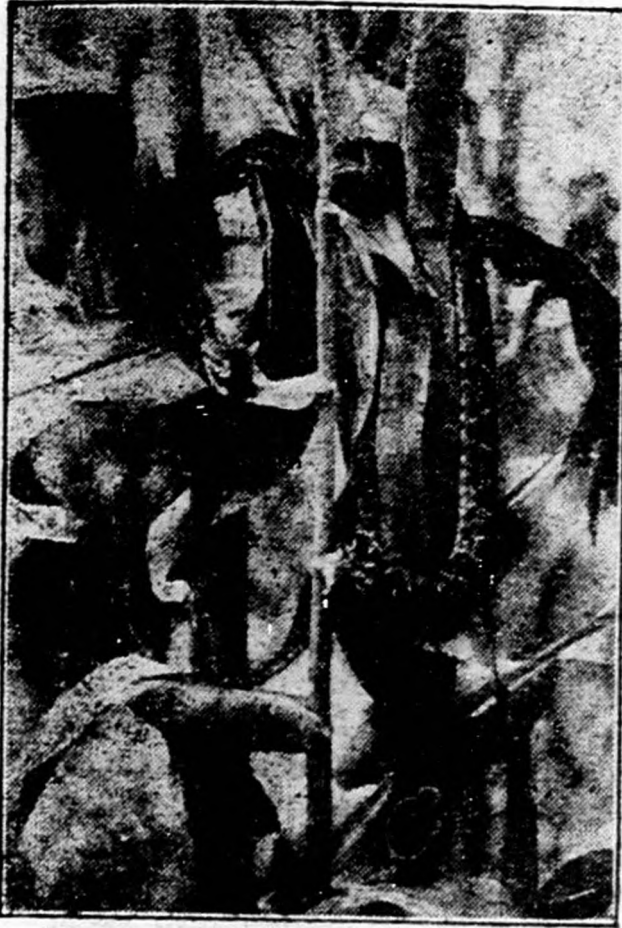
Tagadhatatlan, vannak a szárazságban megcsökött csalamádék közül olyanok is, amelyek a szeptemberi esőre már oly keveset javulnak, hogy alig adnak érdemleges kaszálható tömeget, de szerencsére ezek az esetek kisebb részét teszik ki s ilyenek legtöbbszörre a júliusi vetésű csalamádék közül kerülnek ki. Ellenben az augusztusi vetésű csalamádék az elkésztett szeptemberi vagy októberi esőkre a legjobban javultak meg és szinte üde zöldtömeget szolgáltatnak október végére, november elejére. Különösen előnyösen kitűntek ez évben az augusztus első és második felében, vagy szeptember elején elvetett csala-

Kiscsalamádák!

A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezvénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Félévi utólagos kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztató díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kiscsalamádák Kölcsönirodája,

Budapest, I., Alkotás-u. 34.



Mérges kígyó a nád között.

Ez a ritka fényképfelvétel a délamerikai, braziliai Jararaca nevű mérgeskígyót ábrázolja, melynek harapása halálos.

mádék, amelyek október végére, vagy november havára tekintélyes üde zöldtömeget adtak.

Szinte gazdasági rendszernek merném ajánlani, hogy aszályos nyárban, mikor már megítélhető, hogy nagyon kevés lesz a téli takarmánykészlet, *vessen minden gazda augusztus első és második felében, vagy legkésőbb szeptember elején kapás csalamádét még akkor is, ha a jelzett időszakban aszályos idő uralkodik.* Ha idejében és jól végeztük el a július havi tarlószántást, úgy aszályos időjárás mellett is rendesen kel ki a kapás csalamádé az augusztus havában megadott sekély vetőszántásban. Az ily módon elvetett csalamádénak elég ha kikelt, azután lassan tovább nő s ha később mégis megáll növekedésében az aszály miatt, még sem szárad ki, ha kikélese után megkapáljuk. Ez a csalamádé azután a szeptemberi, ha ilyen nincsen, úgy az októberi esőre teljesen helyre jön és tekintélyes kaszálható tömeget ad október, vagy november havára. Az Alföldön, ahol az ősz melegebb, a kapáscsalamádénak ez a termesztési módja teljes sikert biztosít, éppen ott, ahol a takarmányviszonyok a legrosszabbak.

Ama kitartó magatartású tarlóvetésű csalamádék, amelyeket én már több éven át megfigyeltem a kisgazdák földjein, nagy átlagban 50 cm. sor és 45 cm. növénytávolságra vannak elültetve kézi erővel és egy helyen 2—3—4 szál szokott lenni. A kézi kapálást egyszer-kétszer megadjuk.

Felmerül azonban az a kérdés, hogy mit csináljon különösen a kisgazda a nagyobb arányú kései csalamádévetéssel, mikor az érdemlegesen csak november havára fejlődik ki, amikor a felesleges már nem is lehet megszáritani? Az uradalmaknál sohasem képez aggodalmat a sok novemberi csalamádé, mert a felesleges *szakszerű savanyítási eljárásokkal* könnyű értékes téli takarmánykészletté feldolgozni. Kisgazdaságokban azonban az aránylag kicsi tömegnél fogva csakugyan nehézkes a besavanyítás, bár ott is sikeresen keresztülvihető.

Azonban nem szükséges aggodalmaskodni ama kisgazdának sem, aki a csalamádé savanyítását nem óhajtja. Ez esetben úgy járunk el, hogy a késői őszi időben, vagyis november havától kezdve csak annyi csalamádét vágunk le, amennyire egy napra szükséges a jószágnak a széna pótlása céljából, a többi ellenben lábon marad, míg naponkint fokozatosan el nem fogy az egész csalamádévetésterület.

Ha szelid tél uralkodik, úgy a jószág zölden fogyasztja el a csalamádét. Ha pedig kemény fagyok követ-

keznek be, már november havában, ez esetben is lábon marad a csalamádé. Ilyenkor a csalamádé a fagy által teljesen kiszárad, de nem romlik, ha lábon hagyjuk. A megfagyott csalamádét naponkint vágjuk és szecsavágóval felapritjuk, mert már mint csalamádészéna szerepel a takarmányozásban. Ily módon etették egyes kiskunsági gazdák a csalamádét az 1927. év folyamán november és december hóban, sőt egyeseknél kitarított egész 1928. év január közepéig. Ezáltal igen sok szénakészletet mentettek meg, mely takarékoskodásra 1927. év őszén is nagy szükség volt, mert ez az év is aszályos volt s bizony az elmúlt 1927. évben is kevés lett a szénahozam és sok gond nehezedett a téli takarmányozásra.

A leírt módon a csalamádé a kisgazdaságokban igen jól tartható el; egyedüli hátrány csupán az, hogy a föld nem részesülhet őszi szántásban, amire pedig nagy szükség lenne. Azonban aszályos gazdasági év után a szántó föld bizonyos területén ennyi áldozatot el kell viselni.

A lábon álló téli csalamádé a tápanyagtartalom elbírálása szempontjából sem veszít sokat. Igaz, a havazás és a megfagyás bizonyos foku tápanyagvesztéseket idéz elő, de valószínű, hogy a bevermelt csalamádé tápanyagvesztése nagyobb az erjedési folyamat következtében. Ha legalább két hétig tartó száraz fagy uralkodik november, vagy december havában, úgy a kései csalamádé annyira kiszárad, hogy *egyszerre lekaszálható az egész terület és mint csalamádészéna összerakható kazalba.* Azonban ez

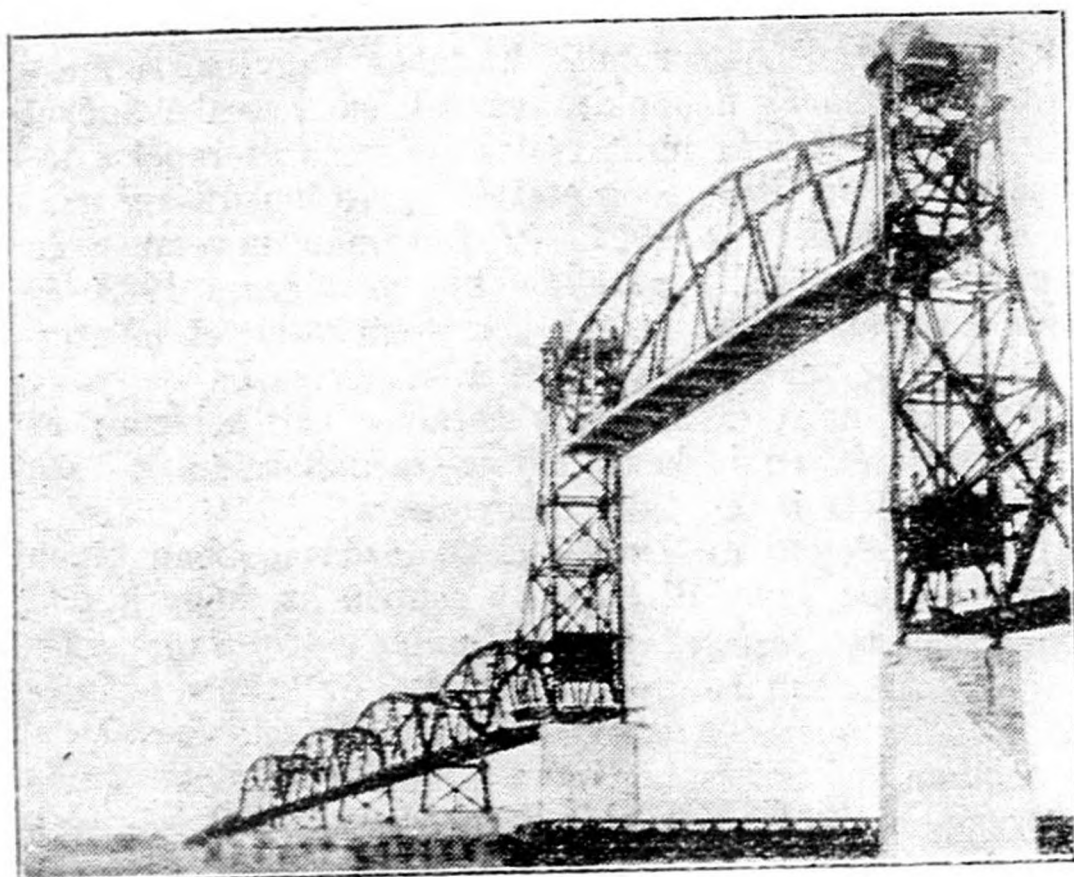


Fogfájásnál,

csonthártyagyulladásoknál a néha elviselhetetlenségig fokozódó kinok enyhítésére nincs gyorsabban és biztosabban ható segítőszertünk, mint a valódi

Diana-sóbszesz

Ha a fájdalmas foghúst enyhén bedörzsöljük, vagy a szaggatást okozó odvas fogba Diana sóbszeszszel átítattott tiszta gyapotot (vattát) gyömszölünk, percek alatt bekövetkezik a megkönnyebbülés. A száj öblögetése langyos sóbszeszes vízzel szintén jótékony megnyugtató hatást gyakorol a sajtó fogidegekre.



Érdekes hid.

Képünk egy amerikai hidat ábrázol, mely a James-folyón vezet át. Legmagasabb íve 147 láb magas, úgyhogy a legnagyobb hajók is elférnek alatta.

esetben is ajánlatos a fagy által kiszáritott csalamádét szalmával rétegezni, mivel a téli nyirkos levegőből könnyen szív magába nedvességet az egymagában összerakott csalamádészéna s így könnyen penészedik. Legbiztosabb eltartás, ha a kései csalamádé lábön marad, míg el nem fogy. A kazalozásnak csupán az az előnye, hogy így a hó, vagy az eső nem lugoza ki annyira, mintha lábön áll. De viszont kevés télen fagy ki a kései csalamádé annyira, hogy teljesen száraz állapotban lenne s hogy nyugodtan volna kazalba rakható.

Károsak, vagy hasznosak-e a fülbemászók? A fülbemászókat rendszeren kártékony állatoknak tekintik, mert szívesen rágnák meg az éretlen gabonaszemeket, a csiranövényeket és számos dísz- és haszonnövény virágjait. Alkalomadtán azonban hasznosak is lehetnek. Egy prágai tudós például megfigyelte, hogy köszméte- és málnabokron erősen pusztítják a levéltetveket. Azt meg már régebben megállapították, hogy a répákon és az orgonabokron ülő levéltetveket néha teljesen kiirtják. Mielőtt tehát a fülbemászókat ki akarnók pusztítani, célszerű meggyőződni, miként viselkednek.

A szőlőnek magról való szaporítása a legtermészetesebb eljárás volna, azonban mégis, mert egyrészt a szőlőfajtának ugynevezett tiszta-vérben való fenntartása ezuton majdnem lehetetlen, másrészt pedig, mert a szőlő dugványról kitünően szaporítható: a szőlőnek magról való szaporítása egyáltalán nem szokásos. Ehhez a szaporítási módhoz csak akkor fordulunk, ha új fajtákat (korshibrideket) akarunk előállítani. Maga a magról való szaporítás magágyakban, esetleg meleg-, félmeleg vagy hideg palántaágyakban egészen úgy végzendő, mint ahogy a gyümölcsfák magvait vetni, magoncáit kezelni, átültetni stb. szoktuk. Megjegyezzük, hogy egyes szőlőfajták magvai nehezen csirázhatnak, ezért ezeket a csirázáshoz elő kell készíteni.

Etetés előtt vagy után itassuk-e a marhát? A szabad természetben az állat akkor iszik, amikor szomjuságot érez. Ha a háziállatokat olyan legelőre hajtjuk, ahol a nap bármely szakában szabadon áll ivóvíz rendelkezésükre, akkor is azt fogjuk tapasztalni, hogy az állatok csakis szomjuságérzetük szerint isznak, de az ivásnak semmi összefüggése nincsen a gyomor teltségével. Kérődzőknél annál kevésbé lehet is ennek összefüggése, mert hiszen ezeknél a víz közvetlenül a negyedik gyomorba megy, míg az eledel az első gyomorba. Ennélfogva kérődzőknél tulajdonképpen mindegy volna, hogy etetés előtt, vagy után itassunk-e. Ha azonban az állat erős szomjuságot érez, természetesen kisebb kedvvel fog enni s ekkor fokozhatjuk étvágyát azzal, hogy az etetés előtt kap vizet. Általában az állandó istálló tartás mellett az állat nem szokott oly mértékben szomjas lenni, hogy ez az étvágyát befolyásolja. Az etetés utáni itatásnak ilyenkor mindenesetre az az előnye, hogy

a víz a következő etetésig a jászolban maradhat, s így az állat a következő etetésig kedve szerint bármikor ihat. Az emésztésre azonban teljesen közömbös, hogy etetés előtt, vagy után itatunk-e. A lovaknál már más a helyzet, mert hiszen nekik egy gyomruk van. Itt a legjobb, ha az itatást megosztjuk és a lónak vizet kínálunk úgy etetés előtt, mint etetés után is. A meleg évszakban természetesen gondoskodni kell arról, hogy az állatok kedvük szerint többször is ihasanak. Sertéseknél is fontos, hogy gyakrabban legyen alkalomuk vizet inni.

Téli fejes saláta. A „Kertészeti Lapok“ írja: A téli fejes saláta a televényben gazdag agyagos homoktalajt kedveli, de sikeresen termesztethető az agyagos és homokos talajban is, ha azt megfelelően előkészítettük. Magvetése augusztus végén, szeptember elején, szabadföldi palántaágyba történik, hol gondos kezelés után 6—8 nap alatt kikel. Míg a palánták 4—5 levéllel bírnak, kiültetjük állandó helyükre, jól megmunkált, érett istállótrágyával trágyázott területre, kelet-nyugati irányban, 20—25 cm. távolságban húzódo árkoeskákba, melyeknek szélessége 10—12 cm. s mélysége 8—10 cm. A barázdába való ültetést sokan azért tartják előnyösnek, mert a téli száraz fagyok ellen jobban megóvhatók a palánták; a gyakorlati tapasztalat pedig azt bizonyítja, hogy a felszínre való ültetés, sőt állandó helyre való vetés is eredményre vezet. Ültetés előtt a palánták leveleit és gyökereit kissé visszakurtítjuk s ültetés után jól beiszapoljuk. Pótlásról idejekorán, 5—6 nap eltelté után gondoskodunk. Ha módunkban van, úgy még ősz folyamán öntözésről gondoskodhatunk. Hidegek beálltával száraz falevéllal, szalmás trágyával a sorokat vékonyan befedjük, melyet csak tavasszal távolítunk el. További gondozása a kapálás, gyomirtás és öntözésből áll. Ezen eljárással már április közepétől kezdve szállíthatunk a piacra fejes salátát.

A tojássárgának világosabb vagy sötétebb színét a zöld eledelnek hiánya, illetve etetése idézi elő. Ősztől kora tavaszig, míg a természet zöld füvet nem nyújthat tyukjainknak, pótolhatjuk rövidre szecskázott, füllesztett lóhere vagy lucerna-szénával, marhakelet- vagy répalevéllal, de nagyon jó eredményt érünk el a murek vagy sárgarépa mérsékelt adagolásával is. A sárgarépa egyszersmind nagyon izletes csemegéje is a tyukoknak. Ajánlatos figyelni a tojássárga sötét színére, mert a fogyasztók nem szívesen veszik a halvány sárgával bíró tojásokat, nem is oly izletes, mint a sötétebb, nagyobb vastartalmu tojás, azután a tésztafélékbe is csak sötét sárgával bíró tojásokat részesítik előnyben a gazdaasszonyaink. Tehát pótoljuk a hiányt a szecskázott herefélék, kel- és répalevéllal, murek és sárgarépával s nem a legutolsó sorban a csirázott zabbal, mely utóbbi a tojás mennyiség fokozására is igen előnyösen hat.

Adónaptár.

December hóra.

Az alkalmazottak kereseti adóját a novemberi fizetések után a két példányban kiállítandó illetményjegyzék alapján december hó 15-ig kell befizetni a község házában. Ugyancsak december hó 15-ig kell befizetni a rokkantellátási adót is az említett illetményjegyzékek alapján.

Ha az általános forgalmi adóátalány összege 48 pengőnél nem több, az átalányrészt naponként kell bélyegben leróni. Ha pedig az átalány összege 48 pengőnél több, de 240 pengőt meg nem halad, az átalányrészt december 5, 10, 15, 20, 27 és 31-én kell bélyegben leróni.

A borfogyasztási adó ellenőrzésével kapcsolatos negyedévi leszámolást december végéig foganatosítja a községi ellenőrző közeg. A megállapított fogyasztás vagy hiány utáni borfogyasztási adót három nap alatt kell befizetni adóbárca ellenében.

Nem csak olcsó, hanem jó is

20 méter	Tennisflanell jó hollyhos	30 P
20	„ Liliom-vászon, hófehér 80 széles	30 P
20	„ Köténykarton, szépen mintázva	30 P
23	„ Angin, garantáltan pehelytartó	30 P
23	„ ágynemű színes csikkal	30 P
16	„ ruhabarchet, finom	30 P

Pósta- és vámilleték az árakban belefoglaltatik.

Szétküldés utánvétellel: **STOLIN JÓZSEF** szövőgyárából, NACHOD, (Csehszlovákia).

Több mint félmillió pengőért virágot és tizen-nyolc millióért gyümölcsöt hoztunk be a külföldről!

November hó 18-án, vasárnap délelőtt nyílt meg Budapesten az Országos Magyar Kertészeti Kongresszus, amely három napon át tartó közös tanácskozásra hozta össze Magyarország kertésztársadalmát. A kongresszust a varmegyeház nagytermében megtartott közgyűlés vezette be, melyet Ambrózy Lajos gróf, a kongresszus elnöke nyitott meg és bejelentette, hogy Csonkamagyarország fennállása óta ez az első kertészeti kongresszus. Ismertette a kongresszus összehívásának célját, mely arra vonatkozik, hogy a kertészet terén ma észlelhető tespedést összhangzatos munkával megváltoztassák. A készülöben lévő kertészeti törvény lesz hivatva a kertésztársadalmon segíteni: elsősorban a kertészkamara felállításával. Nagy jelentősége van a gyümölcskertészet és a virágkertészet fellendítésének is, már csak a külkereskedelmi mérlegünk megjavítása céljából is. Ugyancsak fontos kérdés a magyar kertészetnek a kertészképzés fejlesztése.

Mayer Károly dr. államtitkár üdvözölte ezután a földmivelésügyi miniszter képviselőjében a kongresszust. A földmivelésügyi kormány nagyszabású kertészeti programot készített, amely, ha megvalósul, mind a kertészetnek, mint az ország közgazdaságának előnyére szolgál. Megdöbbenő, hogy fejlett kertészetünk ellenére a múlt évben 570.000 pengő értékű virágot hoztak be külföldről. A legközelebbi vám- és kereskedelmi szerződések megkötésénél gondoskodni kell arról, hogy a virágkertészet megfelelő védelemben részesüljön. Hasonló a helyzet a gyümölcsstermelés terén is. Amíg a múlt évben kilencmillió értékű gyümölcsöt vittünk ki külföldre, addig 18 millió pengőre rugott a behozott gyümölcsök értéke. Hogy ezen a helyzeten változtatni lehessen, szükség van a magyar kertészet céltudatos munkájára, vasszorgalmára és szaktudására.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Purébl Győző tanácsnok a főváros képviselőjében üdvözölte a kongresszus résztvevőit. A főváros kertészete világhírű s emellett mindig szem előtt tartotta azt a célt is, hogy jó kertészeket neveljen. Jelenleg huszonötezer katasztrális holdon folyik a főváros területén az intenzív kertészeti gazdálkodás.

Fabricius Endre, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület főtitkára szólalt fel ezután. A gyümölcs-export fejlesztésétől reméli, hogy a mostani kedvezőtlen kereskedelmi mérleg némileg megjavuljon. Ehhez azonban szükséges a közönség felvilágosítása és meggyőzése arról, hogy a magyar gyümölcs jobb, mint a külföldi.

Koós Mihály igazgató az Országos Mezőgazdasági Kamara részéről üdvözölte a kongresszust. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara részéről Staub Elemér ny. államtitkár, alelnök köszöntötte a kongresszus résztvevőit.

A közgyűlés lezajlása után a résztvevők az Iparművészeti Múzeum épületébe vonultak, hogy résztvegyenek a kongresszussal kapcsolatos virágkiállítás megnyitóján. A kiállítást József királyi herceg nyitotta meg, akit Ambrózy Lajos gróf üdvözölt a rendezőbizottság nevében.

Délután megkezdődtek a szakosztályi ülések. A diszkertészeti szakosztály a varmegyeháza tanácstermében, a köz- és magánalkalmazásban lévő kertészek a megyeháza könyvtártermében, a kertészsegédek pedig az árvaszéki ülésteremben tartottak értekezletet, amelyeken szakkérdéseket tárgyaltak. Többek közt hevesen tiltakoztak a kertészek a közkertészeteknek konkurrenciája ellen a magánkertészetekkel szemben és elhatározták, hogy feliratban kérik a magyar kormányt e visszás állapot megszüntetésére, mely szerint az adózó polgárok pénzeivel nehe-

zítik meg az amúgy is súlyos viszonyok közt tengődő magánkertészetek helyzetét. A kongresszus sürgeti a magyar gyümölcsmárka megteremtését és a növényvédelmi törvény megvalósítását.

A kongresszus kedden délelőtt tartotta záróülését. A kongresszus bezárása után tisztelgő küldöttség járult Mayer János földmivelésügyi miniszter elé. A százfőnyi küldöttséget a földmivelésügyi miniszter szívesen fogadta és a küldöttség szónokának beszédére mondott válaszában rámutatott arra, hogy a magyar kertészet a mezőgazdaságnak fontos tényezője. Megígérte a miniszter, hogy mindent elkövet a kertészet nagyarányú fejlesztésére és kérte a kertésztársadalmat, hogy törekvéseiben őt támogassa.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATARSADALMI HIREK

A gazdák a főváros zsir- és burgonyabehozatala ellen.

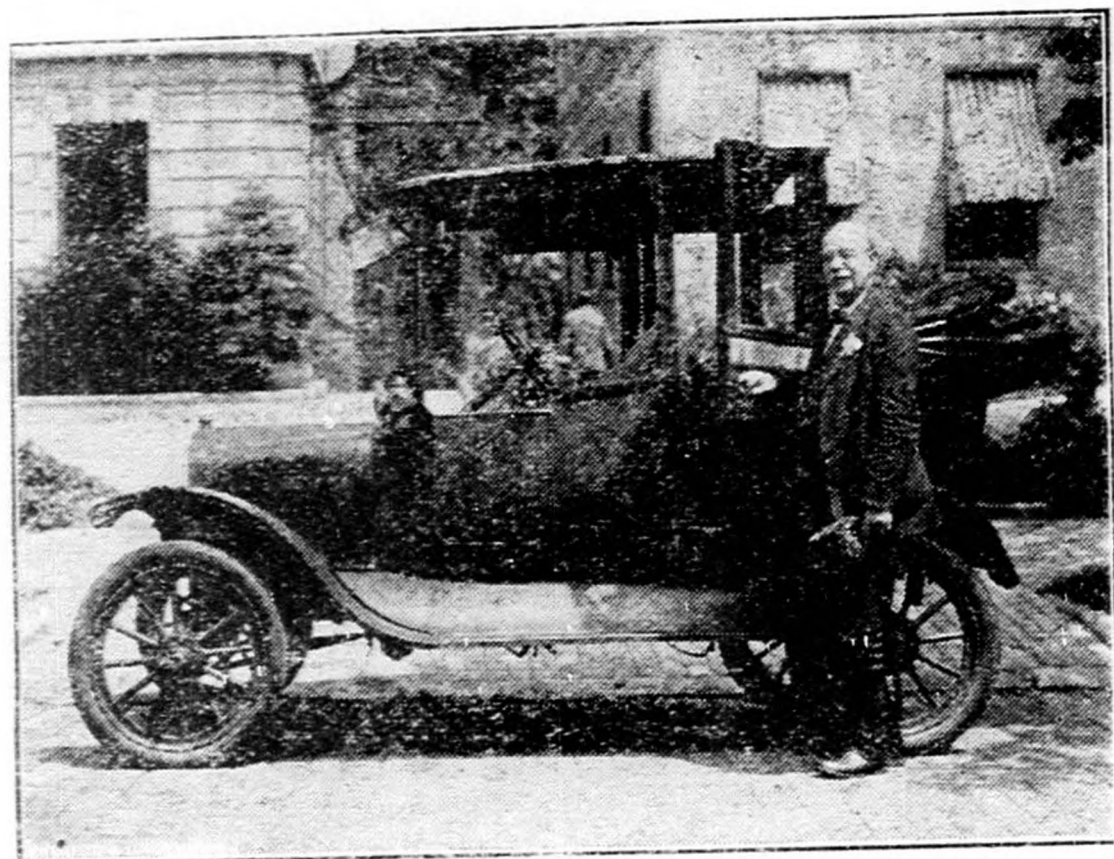
A Magyar Gazdaszövetségnek november hó 11-iki, Nyiregyházán tartott országos gazdagyűlése tudvalevően tiltakozását fejezte ki Budapest székesfőváros külföldi zsirvásárlási terveit és a rosszul sikerült lengyel burgonya behozatala miatt. Ennek a gyűlésnek a határozatából most a Magyar Gazdaszövetség elnöksége átiratot intézett Sipőcz Jenő budapesti polgármesterhez. Az átirat az egyetemes magyar gazdasági érdekek súlyos sérelmének minősíti, hogy egy agrárország fővárosa, mely nemcsak a főváros polgárait, hanem az egész országot, a saját termelőit hagyja cserben akkor, mikor ez a termelőtársadalom az értékesítés nehézségei miatt a belföldi fogyasztópiacra van utalva. Fokozza az eljárás sérelmes voltát az, hogy néhány évvel ezelőtt, mikor a gazdasági helyzet az exportnak kedvezett volna, a gazdák a városok és elsősorban a főváros javára viseltek súlyos terheket a kiviteli tilalmak révén. Megjegyzni végül a Magyar Gazdaszövetség átirata, hogy a külföldi terménybehozattal a főváros nem fog hozzájárulhatni kereskedelmi mérlegünk deficitjének eltüntetéséhez.

Felhívás a fehéreköles-termelőkhöz.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja a fehérekölest termelő gazdaságokat, hogy egy nagy magtermelő cég nagyobb mennyiségű fehéreköles vetőmagot óhajt beszerezni. Erre való tekintettel a fehérekölest termelő gazdaságok, amennyiben termésüket ily módon akarnák értékesíteni, a köles minőségének és mennyiségének megjelölésével e szándékukat a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamarának (Debrecen, Hunyadi-utca 5.) jelentsék be.

Az OMGE igazgató-választmányi ülése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgató-választmányi ülése az elmúlt héten ülést tartott, amelyen Mutschenbacher Emil igazgató bejelentette, hogy az OMGE akciót indított Rubinek Gyula síremlékének felállítására és az akció teljes sikerrel indult meg, mert a síremlék felállítására szükséges összeg fele máris biztosítva van. Ezután a termelés, az értékesítés és a hitel kérdéséről beszélve, megállapította, hogy a velünk szemben mutatkozó elzárkózó politika és politikai elfogultság az értékesítést egyre nehezebbé teszi és az államra vár az a feladat, hogy tarifálási egyezségek révén, de még egyéb intézkedésekkel is az értékesítést megkönnyítse. Rege Károly titkár azt fejtegette, hogy a mezőgazdasági számtartás népszerűsítését biztosítani kell. Javaslatot terjesztett be, amelyben indítványozza, mondja ki az OMGE igazgató-választmánya, hogy a mezőgazdasági számtartás népszerűsítése érdekében szükségesnek tartja az egyes vidéki gócpontokon számtartási osztály felállítását és kéri, hogy a mezőgazdasági számtartás népszerűsítése érdekében a földmivelésügyi miniszter bizonyos megfelelő összeget vegyen fel a költségvetésbe.



Amerika legöregebb sofförje.

Képünk egy B. L. Bowen nevű amerikai embert ábrázol, aki harminyole esztendeje sofför és ezalatt több mint egymillió mértföldet autózott.

Leleplezték Schandl Károly arcképét a debreceni gazdasági akadémián.

Az elmúlt héten zajlott le Debrecenben az ötödik gazdaságkongresszus, melyen Schandl Károly intézett az ifjúsághoz ünnepi beszédet. Ezután Vargha Kálmán felsőházi tag, akadémiai igazgató méltatta Schandl Károlynak a románok által kifosztott akadémia talpraállítása körül kifejtett érdemeit, melyért megfestették Schandl Károly arcképét. Az arckép leleplezése most zajlott le.

Hősök ligete létesült Szanyban.

Horthy Miklós kormányzó ismert szövegének Szany községben is visszhangja támadt. A község százhusz hősi halottja emlékeztére a templom körül százhusz fát ültettek el a napokban s az elültetett fa mindegyikét a hősi halott hozzátartozói a hősi halott nevét és egyéb adatait feltüntető kis táblákkal látták el. A kegyeletes megemlékezésnek ezt a szép formáját rövidesen követni fogják a többi sopronmegyei községek is.

Rét- és legelőgazdasági tanfolyam a jászberényi földmivésiskolában.

(Képpel.) Mint ismeretes, a földmivelésügyi minisztérium a rétek és legelők megjavítására, valamint a helyesebb gazdálkodás elsajátítása végett rét- és legelőgazdasági tanfolyamokat rendez. Ilyen tanfolyam folyt le a jászberényi földmivésiskolánál is, melynek vizsgája november hó 14-én tartották meg. Ez alkalommal a földmivelésügyi minisztériumból Tóth Jenő dr. államtitkár vizsgabiztos és Lenk Jenő dr. miniszteri osztálytanácsos, a legelőügyosztály vezetője, jelentek meg. A tanfolyam előadói Biró János miniszteri tanácsos, Szabó János földmivésiskolai igazgató, Sebestyén Jenő gazdasági tanár és Szabó Lajos kertészeti intéző voltak. A tanfolyamot sikerrel végezték: Hajdu István, ifj. Csombók József (viszneki), Salga Ferenc (detki), Besze Lukács (gyöngyöSOROSZI), Fehér László (abasári), Csernyák Endre (ugrai), Héjjas Sándor (kecskeméti), Bálint Ferenc (ceglédi), Kovács Ferenc (apci), Szatmári Mihály (ófehértói) és Vájer János (alsószentiváni) gazdák.

Gazdanapok a Köztelken.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december 9-én, vasárnap délután 2 órakor Károlyi Sándor gróf emlékeztére lakomát rendez a Szent Gellért-szálló márványtermében. Az emléklakomán Mayer János földmivelésügyi miniszter mond emlékbeszédet, kezében a Károlyi-serleggel. A kereskedelemügyi miniszter az OMGE közgyűlésére és a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének nagygyűlésére utazó gazdák számára vasuti jegykedvezményt biztosított. A MÁV ötvenszázalékos kedvezményét december 4-étől december 19-ig vehetik igénybe a gazdák. A kedvezményes utazásra szóló igazolványt az egyesület titkársága adja ki az OMGE-tagoknak, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége tagjainak, valamint a tanulmányi szemlékre felutazó vidéki gazdáknak. Aki igényt tart az igazolványra, közölnie kell, hogy honnan akar Budapestre utazni, valamint

egy pengőt kell mellékelnie. A Budapestre utazás alkalmával teljes áru menetjegyet kell váltani, ezzel a jeggyel azonban díjtalanul lehet visszautazni. — Január 21—25-ig az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési továbbképző tanfolyamot rendez, amelynek keretében tájékoztatják a gazdákat a legutóbbi eredményekről. Előadásokat tartanak Wellmann Oszkár állatorvosi főiskolai tanár, aki az általános állattenyésztést, Weiser István kísérletügyi főigazgató, aki a takarmányozást, Dorner Béla gazdasági főigazgató, aki a sertésenyésztést, Schandl József közgazdasági egyetemi tanár, aki a juhtenyésztést, Bányay Gábor méneskari aligazgató-állatorvos, aki a lótenyésztést, Winkler János gazdasági tanácsos, aki a baromfi-tenyésztést, Manninger Rezső állatorvosi főiskolai tanár, aki a járványtani és állatgyógyászatot adja elő. Az előadásokat naponként reggel 9-től fél 1-ig és délután fél 7-ig tartják. Jelentkezési határidő január 1. s a jelentkezéssel egyidejűleg 10 pengő beiratkozási díjat kell az egyesület címére beküldeni.

Az OMGE a gyümölcstermelés fejlesztéséért.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földmivelési és növénytermelési szakosztálya legutóbb ülést tartott, melyen Fabricius Endre gazdasági főtanácsos beszámolt azokról a kormányintézkedésekről, melyeket a mezőgazdasági többtermelés érdekében foganatosítottak. A szakosztály a földmivelésügyi kormány akcióit meglelégedéssel vette tudomásul és elhatározta, hogy felterjesztésben kéri a földmivelésügyi minisztériumot, hogy ezeket az akciókat a jövőben is folytassa. Elhatározták továbbá, hogy a hazai gyümölcstermelés fejlesztése érdekében kérni fogják a földmivelésügyi minisztériumot, hogy a kereskedelmi faiskolákat vonja ellenőrzés alá, továbbá, hogy a gyümölcsfaesemetéknek a nyílt piacon való árusítását rendszabályozzák.

Megnyílt a székesfehérvári téli gazdasági iskola.

A napokban nyílt meg Székesfehérváron a m. kir. téli gazdasági iskola, amely egyuttal internátus és a gazdakör otthona is. Az épület teljesen modern kivitelű és Szabó József építész tervezte. Igazgatója Zsalud Gusztáv, aki hivatott szakértők élén mintegy negyven gazdaifjut képez ki a mezőgazdaság minden ágában. Az új iskola a földmivelésügyi kormány áldozatkészségét dicséri.

Legyünk takarékosak — mondotta a kormányzó Kiskunhegyesen. A napokban helyezték üzembe Szolnokon és Kiskunhegyesen a Salgótarján-szolnoki nagyfeszültségű távvezetékét. Az ünnepségen a kormányzó is megjelent. Szolnokon Tóth Tamás polgármester üdvözölte a kormányzót, aki engedélyt adott az üzembehelyezésre, majd Kiskunhegyesre ment, ahol beszédében többek között így szólt: „Most olyan helyzetben vagyunk, hogy mindenekelőtt arra kell törekedni, hogy nagyobb legyen a tökegyűjtés, hogy ne csak külföldi kölcsönre, hanem saját erőnkre is minél jobban támaszkodhassunk. Mi nem vagyunk elég takarékosak. Vannak köztünk zsugoriak, fukarok, de ez nem az igazi takarékoság. Nem kell magyar esküvőkön levágni az állatok tucátját, meginni százliternyi bort. Inkább adják a fiatal házaspár kezébe a pénzt, hogy az életben tudjon valamit elkezdni vele.“

Gazdaértekezlet Viszneken. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Faluszövetség viszneki fiókja értekezletét, amelyen a gabonaértékesítés előmozdítását, továbbá a magyar versenytermelés lehetőségeit beszélték meg. A Faluszövetség részéről Szekeres László dr. főtitkár vett részt a gyűlésen. Szőke János elnök megnyitó beszédében hangsúlyozta a gazdasági szervezkedés szükségességét, kiemelve azt, hogy a falu népének gazdasági előmozdítása elsősorban magától a falutól függ. Utána Szekeres László főtitkár a termelés fokozásáról és az értékesítő piacok megteremtéséről tartott hosszabb előadást. Az elhangzottakhoz Kozma Károly tanító, Hajdu János, Hajdu Pál, Szőke Mátyás, Tóth Zoltán, ifj. Hajdu Pál, Tóth Antal, Tóth János, Fodor István, Ádám Dezső és Csombók János szölköztek hozzá. A gyűlés ki-mondotta, hogy a gabonaértékesítés előmozdítása érdekében a Faluszövetség központja utján megkeresi az illetékes tényezőket, mert enélkül a termelők gazdasági egyensúlyukat csak nagy nehezen tudják feuntartani. A gyűlés a Himnusz szavaival ért véget.

Asthmát, tüdőcsucsurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgen-intézet, Budapest, Andrássy-ut 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

Este.

Besötétült már a táj,
A leánynak szíve fáj,
Klason a kert mellé
S úgy tekint az ég felé.

Nem tudom, hogy eljön-e?
Efélén jár az esze:
S amíg ő ezt gondolja,
Valaki már megfogja.

A legény már ott is van,
Kerítésen átsurran;
A kis leányt megcsipi,
Szerelmesen öleli.

Hajh, de jó a sötétség!
Ugy-e, ebben nincs kétség?
De még jobb, hogy a mamák
Nem látnak, mint a — macskák.

KISS SÁNDOR (Nagyacsád).

A kormányzó díjat alapított az országos dalosversenyekre. Minden magyar dalos nagy örömmel fogadta a hírt, hogy a kormányzó az országos dalosversenyekre kormányzói-díjat alapított, amelyért első ízben a jövő évi debreceni országos dalosversenyen küzdenek meg a magyar dalegyesületek. A kormányzó elhatározása igen nagy megbecsülését jelenti a dalosügynek, mely a magyar társadalom legszélesebb rétegeiben eszköze a polgárerények ápolásának és fejlesztésének.

Kaposváron megnyílt a Bethlen Margit nőnevelőintézet. A miniszterelnök feleségéről, Bethlen Margit grófnőről nevezték el azt a nagyszabású, új, református nőnevelő intézetet, amelyet vasárnap, november 25-én, adtak át Kaposváron nemes hivatásának. Ugyanez alkalommal nyílt meg a kaposvári református egyházközség gyülekezeti háza is, amely ötvenezer pengőnél többre került. Az ünnepségekre a városba érkezett Antal Géza dr. dunántúli református püspök is, aki a felavató beszédet mondta.

Rendelet a hűséges cselédek megjutalmazásáról. A belügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint minden olyan házicselédnek, aki példás és hűséges szolgálatban legalább huszonöt évet töltött egy munkaadónál, elismerő oklevélre és pénzbeli jutalomra lehet igénye. Az elismerő oklevélért és pénzbeli jutalomért a munkaadónak kell folyamodni a lakóhely szerint illetékes törvényhatóság főispánjánál (Budapesten a főpolgármesternél). Folyamodványok benyújtásának határideje minden év március elseje. Az oklevelet és a pénzbeli jutalmat a belügyminiszter adományozza.

Sipőcz Jenő ünneplése. Meleg ünneplésben részesítették Sipőcz Jenőt, a főváros polgármesterét névnapja alkalmából. A banketten Buday Dezső köszöntötte fel, majd Wolff Károly és Dirner Gusztávné mondtak beszédet. A polgármester válaszában azt hangoztatta, hogy minden erő összefogásával *új, nagy, boldogabb Budapestet s új, boldogabb Nagymagyarországot akarunk.* Sok tövis vár még ránk, de együttes erővel elérjük célunkat és valamennyien bevonulunk az új, boldogabb magyar jövőbe.

A lovasberényi Hangya-szövetkezet 25 éves jubileuma. Vasárnap ünnepelte a lovasberényi Hangya-szövetkezet fennállásának 25 éves jubileumát. A diszközgyűlést Cziráky Antal gróf v. b. t. t., az aranygyapjas rend lovagja, a Magyar Általános Hitelbank elnöke, a szövetkezet elnöke nyitotta meg közvetlen, meleg szavakkal. Indítványára a közgyűlés táviratilag üdvözölte Meskó Pált, a Hangya-központ ügyvezető igazgatóját. A szövetkezet 25 éves történetét Hettfleisch István ügyvezető igazgató ismertette. Doroszlai Béla róm. kat. plébános ünnepi beszéde után az elnök bezárta a közgyűlést, majd a megjelentek a szövetkezet újjáépített háza elé vonultak, amelyet átadták rendeltetésének. Itt a központ nevében Szóika Károly titkár mondott ünnepi beszédet, méltatva azoknak az érdemeit, akiknek áldozatkészsége lehetővé tette, hogy a szövetkezet új otthonába költözhetett. Délben ünnepi ebéd volt, amelyen Cziráky Antal gróf, a központ vezetésére mondott pohárköszöntőt, Pataki István kisközgazda megköszönte Cziráky Antal grófnak, hogy a kisemberek védelmét annyi önfeláldozással és szeretettel a magáévá tette. Az ünnepélyen és a társasébeden résztvettek: Antus Artur ezredes, Varga János főerdész, Babos Gábor intéző, Helfer Pál jószágigazgató, Klimó János postameseter, Krivonkai István számtiszt, Végh János pénztárnok, Sente Zoltán adóügyi főjegyző, Koncz Dezső ny. intéző, Doroszlai Béla plébános, Elberth János felügyelőbizottsági elnök, Elberth József, Bodó Mihály, Roth Ferenc, Sághy János, Tóth Sándor, Vil István és Pataki István kisközdák és még sokan a helybeli gazdák köréből.

Levente zászlóavatás Nagykorpadon. Somogy vármegye egyik legjobb leventecapatának, a Nagykorpádi Leventegyületnek, két zászlóját fényes ünnepségek keretében avatták fel az elmúlt héten. A zászlóanya tisztét a járás főszolgabírájának felesége vállalta. Az ünnepélyen sok hatásos beszéd hangzott el, kitűnően szerepelt a református énekkar, dicséretet érdemelnek a szavalkók, de főleg a sok-sok babért aratott leventék, akik nagy sikert értek el pompás díszmenetükért. A zászlók megszerzésénél kiváló érdeme van Foglyos János leventefőparancsnoknak, aki egyike a legkiválóbb leventevezetőknek Somogy megyében és aki fáradhatatlan munkásságával példaképül szolgálhat. Az ünnepséget este nagyszerű műkedvelő előadás fejezte be.

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerűsmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtükrétesebb gyógyszere; továbbá a „Gamma“ hajszappan teljesen feleslegessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Gyártja: Friedler Laboratorium, Budapest, Murányi-u. 46.

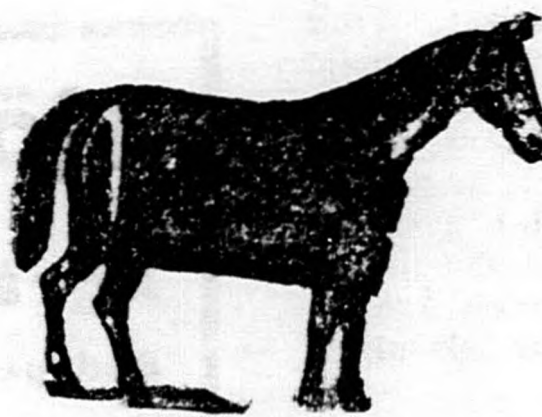
Lópokrócok!

Még a legolcsóbbért is jótállok!

Meg nem felelőért a pénzt visszaadom!

- | | |
|--|-------|
| 1 pár gazdasági lópokróc 116x179 nagyságban, sima szürke, színes csikokkal | 16.50 |
| 1 pár ugyanaz, de 128x182 nagyságban | 20.50 |
| 1 pár kiváló vastag, sötétbarna alap, élénk díszes bordúrral, 1 8x175 nagyságban, a legnagyobb strapára alkalmas | 22.— |
| 1 pár ugyanaz, de 128x185 nagyságban | 26.— |
| 1 pár bolgár lótararó 132x190 nagyságban, ujjnyi vastag, sötétszürke, szép kék csikokkal | 37.50 |
| 1 pár legkiválóbb Montán (bánya) lótararó szürke alapon kék bordúrral, 132x190 nagys. | 46.50 |

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik



SZÖTS

VII., Rákóczi-ut 10.

(Sip-utca sarkán)

Cimre nagyon ügyelni!

Embereknek való meleg takarók.

- | | |
|--|--------|
| Kitűnő minőségű, puha, meleg zebratararó 120x180 nagyságban darabja | P 6.80 |
| Kiváló finom teveször-takararó 130x180 nagyságban | 25.— |
| 140x193 nagyságban | 30.— |
| Ugyanilyen színű utánzat, de szintén finom, puha és meleg 130x180 nagyságban | 12.— |

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

Szenvedőtárs.

*Ketten lépkedünk a rögös úton,
Sápadtan a nagy, nagy szürkességben,
Kéz a kézben, halkán, imádkozva,
Én és a feleségem.*

*Kunyhónkhoz érve felsóhajtunk,
Egymásra nézve megbékélten,
Majd fejünket csüggedten lehajtjuk
Én és a feleségem.*

*Csemetéink, az ártatlan szépek,
Alszanak, egyik sincs ébren,
Csókokkal halmozzuk parányi testüket
Én és a feleségem.*

*Azután csendben pihenni térünk
S mire a hold fölött az égen,
Ájtatoskodva megférünk együtt
Én és a feleségem.*

*Reggelen ismét tovalépkedünk,
Megosztozunk a szűkös kenyéren
És magasztos szívvel a messzibe nézünk
Én és a feleségem.*

LUKÁCS GYÖRGY (Budapest).

A szociáldemokrata párt botránya. A szociáldemokrata pártban már régebb idő óta válság dúl, a párt számos tagja ugyanis nem nézi jó szemmel a vezetők munkáját. Többen azzal vádolták meg a képviselőket, hogy botrányos életet élnek s csak azzal törődnek, hogy a zsebük minél duzzadtabb legyen. A napokban *Migray József*, a *Népszava* munkatársa és a párt volt vezető embere nyílt levelet tett közzé, amelyben azt írta, hogy az egyik pártvezetőségi főtitkár elcsábította és megrontotta a melléje beosztott gépirónőt. *Peyer Károly* a nyílt levél szerint *negyven milliót ígért az egyik szocialista vezető menyasszonyának, ha a barátnője lesz.* *Peyer* a kommün alatt grófi butorokat rekviráltatott magának. A röpirat befejezésül azt mondja, hogy nem lehet tagja annak a szociáldemokrata pártnak, amelynek *vezérei leányaik, fiaik és megunt szeretőik számára állásokat járnak ki a munkaügyi és népjóléti minisztériumtól, a parlamentben pedig a kormánnyal szemben, mint baloldali kisebbség, a haragszomrádot játszák.*

Kulturházavatás Nagytarcsán. A nagytarcsai Hangya-szövetkezet kulturházát november 25-én avatták fel bensőséges ünnepség keretében. Az ünnepségen megjelent *Wéber Lajos* dr. miniszteri osztálytanácsos, a földművelésügyi miniszter képviselőjében, *Székely István* dr. vármegyei főjegyző, a vármegye részéről, *vitéz Endre László* dr., a gödöllői járás főszolgabírája és a Hangya-központ képviselője. Ott voltak továbbá *Kehrer Károly* vármegyei kir. tanfelügyelő, *Ihrig Károly* dr., a Magyar Gazdaszövetség titkára s a környékbéli szövetkezetek képviselői. Az ünnepség a magyar „Hiszekegy” elnéklésével kezdődött, amelyet a községi dalárda adott elő, majd *Fridrich Ágoston* községi főjegyző, a szövetkezeti felügyelőbizottság elnöke beszélt, azután *Platnitsky Pál* ev. fősperes megáldotta a kulturházat. *Vitéz Endre László* főszolgabíró házavató beszédet mondott, majd *Wéber Lajos* min. osztálytanácsos, továbbá a Hangya-központ igazgatóságának képviselője, azután *Székely István* vármegyei főjegyző, *Kehrer Károly* tanfelügyelő és *Ihrig Károly* mondtak üdvözlőbeszédet. Az ünnepségen megjelentek nevében a szövetkezet vezetősége táviratilag üdvözölte *Mayer János* földművelésügyi minisztert. A kulturház létesítése körül *Fridrich Ágoston* főjegyzőn kívül elismerés illeti *Blaskovich Oszkár* iskolaigazgatót, a szövetkezet igazgatóság elnökét.

Egerben földrengés volt. Egerben a múlt hét kedden hajnalban félhárom órakor *hat másodpercig tartó heves földrengést éreztek*, amelyet hosszú, erős földalatti moraj előzött meg. A földrengés hulláma keletről nyugat felé haladt. A falakon megmozdultak a képek, a csillárok meglendültek, az ajtók szárnyai kicsapódtak. Az álmukból felriadt emberek közül sokan kiugráltak ágyukból és az utcára futottak. Kár vagy szerencsétlenség nem történt.

Negyven gyermek elájult a mozielőadáson. A berni kantonban (Svájc) fekvő *Belp* városka gimnáziumának tornatermében ifjúsági mozielőadást rendeztek, amely különös szerencsétlenséggel végződött. Az apró diákok alacsony lócákra ültek, míg a felnőtt közönséget, a gyermekek hozzátartozóit rendes székekre ültették. Előadás közben a lócákra ülő gyermekek rosszul lettek és sorra kimentek az udvarra, ahol ájultan estek össze. Az egyik tanítónak végre feltűnt, hogy a lócán ülő gyermekek lassanként valamennyien eltűnnek, mire utánuk ment s *az udvaron negyven ájultan fekvő gyermeket talált.* Az előadást azonnal félbeszakították s megindult a vizsgálat, hogy mi okozhatta a tömeges megbetegedéseket. Hamarosan kiderült, hogy *széngázmérgezés történt.* A nagy szélben a tornacsarnok kéményének füstje lecsapódott a kályhába, ahol széngáz fejlődött. A gáz közvetlenül a padló fölött terjedt csak el s ezért csupán az alacsonyan ülő gyermekek betegedtek meg.

Borzalmas robbanás a vincennesi löpőgyárban. A Páris közelében levő vincennesi löpőgyárban robbanás történt. Egy munkás titokban cigarettára gyújtott s a cigaretta leesett a padlóra, ahol az elszóródott puskaport meggyújtotta. A tűz felrobbantott egy láda löpört s a detonáció olyan erős volt, hogy a munkásokat a mennyezethez dobta. *Hárman meghaltak, tizenötön megsebesültek.*

Egy karambol következményei. A budapesti Maglódi-úton levő kőbányai gőztéglagyár előtt sorozatos baleset történt, amelynek négy sebesültje van. A gyár előtt *egy sinautó összeütött egy postakocsival* s az összeütkezés következtében a postakocsi bakján ülő *Balázs János* pénzkihordó leesett s a kocsis és a sinautó közé szorult. Ugyanebben a pillanatban érkezett helyszínére egy személyautó, amelynek vezetője hirtelen fordított egyet a kormányon. Az autó oldalt kanyarodott és *elütötte Zsulovszky József nyolc éves tanulót*, aki agyrázkódást szenvedett. Ezzel azonban még nem szakadt vége a balesetek sorozatának, mert ugyanekkor arra haladt egy téglával megrakott teherkocsi is, amely *elgázolta Kiszovics Pál munkást.* Később megérkeztek a mentők és a tűzoltók, akik hozzáfogtak, hogy a két kocsi között vérező *Balázs Jánost* kiszabadítsák. A mentési munkálatok közben *Nagy IV. József* tűzoltó karján több helyen megsebesült.

Elítélték a gyilkos mezőhegyesi házaspárt. Mezőhegyesen régóta ellenséges viszonyban élt egymással az Ujváry- és a Zsóry-család. Ez év januárjában azután tragikus következményei lettek az áldatlan viszálynak: *Zsóry Mártonné* összeverekedett *Ujváry Józsefnével*, akinek férje is beleelegyedett a verekezésbe. A férj fojtogatni kezdte *Zsóryné*t, *Ujváryné* pedig egy kukoricavágókéssel szíven szurta régi haragosát, úgy, hogy az nyomban meghalt. A szegedi törvényszék most *Ujváryt tizenkétévi, Ujváryné*t pedig *hatévi fegyházra ítélte.*

Hetven esztendeje szolgál egy helyben. A cseléd tartás sok baja miatt panaszkodó háziasszonyok bizonyára irigykedve olvassák, hogy a hágai Berlin-családnál már hetven év óta szolgál *Heintje Erwich* cselédleány. Tizenhétéves korában állott be a családnál a páratlan hűségű leány s azóta változatlan szorgalommal látja el munkáját. A hetvenéves jubileum természetesen egész Hollandia érdeklődését feléje fordította s a hűséges cselédleányt — aki bizony ma már 87 éves anyóka — hatalmas ünneplésben részesítik napról-napra. Maga *Vilma királynő* is megajándékozta *Heintje Erwichet* és mellére aranyérmét tűzött. A derék leány egyébként mindenkinek kijelentette, hogy egész életében boldog volt, szereti a gazdáit s nem hagyná el őket a világ minden kincséért sem.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt** 7¹/₂ százalékos típusban **készpénzben is.** **Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

INGYEN



BREHM ÁLLATOK VILÁGA

Mint eddig is klasszikus kiadványainkkal tettük, ezt az óriási művet is igen nagy példányszámban, ingyen osztjuk szét. Mindenki, aki 10 napon belül beküldi kiadóhivatalunkba az alábbi szelvényt, ingyen megkapja **Brehm: Állatok Világa** teljes sorozatát **nagy lexikon alakban**, körülbelül 100 testes füzetben, mintegy 8000 oldalon. Ez a kiadás a legújabb, 1927-ben megjelent 4-ik, több mint 2000 fekete és színes képpel ellátott német kiadás alapján készült, melyet a legnagyobbnevű tudósok a tudomány legmodernebb színvonalára emeltek. Ezen kiadásunkban megjelenő

TELJES NAGY BREHM

modern magyar kiadása a leghíresebb magyar természettudósok, egyetemi tanárok és szakértők közreműködésével készül. Ez a klasszikus természetrajzi mű a természet minden barátjának kezében kimeríthetetlen forrása az okulásnak és a tanulságos szórakozásnak. A melegsivű kutató az életből merít az élet számára: leírja az állatokat, amelyek az emberek társai a földön, ellenségei vagy barátai és sorsuk az ember sorsával összefügg. **Színes, életteljes és természetközeli képekben mutatja be Brehm ezt a hatalmas, különös és mindig érdekes világot.** Brehm írását mindenki csak feszült figyelemmel és érdeklődéssel követheti.

Ez a mű gyönyörű nyomásban, az általánosan ismert lexikonok formájában jelenik meg és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk minden hatalmas füzetünkért 25 filléres megtérítést. Minden füzet külön is kapható. A szétküldés a beérkezés sorrendjében a tényleges portóköltés megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkban

Mindennemü pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
Budapest, IV., Váci ucca 17, félelem.

Telefon: Aut. 874-66.

SZELVÉNY. 227

Alulírott a **Nagy Brehm-et (az igazi Nagy Brehm-et)** a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név:

Lakhely:

Külföldi címek az illető állam nyelvén közlendők. — Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk

Szenvedőtárs.

*Ketten lépkedünk a rögös úton,
Sápadtan a nagy, nagy szürkességben,
Kéz a kézben, halkán, imádkozva,
Én és a feleségem.*

*Kunyhónkhoz érve felsóhajtunk,
Egymásra nézve megbékélten,
Majd fejünket csüggedten lehajtjuk
Én és a feleségem.*

*Csemetéink, az ártatlan szépek,
Alszanak, egyik sincs ébren,
Csókokkal halmozzuk parányi testüket
Én és a feleségem.*

*Azután csendben pihenni térünk
S mire a hold fölűn az égen,
Ájtatoskodva megférünk együtt
Én és a feleségem.*

*Reggelen ismét tovalépkedünk.
Megosztozunk a szűkös kenyéren
És magasztos szívvel a messzibe nézünk
Én és a feleségem.*

LUKÁCS GYÖRGY (Budapest).

A szociáldemokrata párt botránya. A szociáldemokrata pártban már régebb idő óta válság dúl, a párt számos tagja ugyanis nem nézi jó szemmel a vezetők munkáját. Többen azzal vádolták meg a képviselőket, hogy botrányos életet élnek s csak azzal törődnek, hogy a zsebük minél duzzadtabb legyen. A napokban *Migray József*, a *Népszava* munkatársa és a párt volt vezető embere nyílt levelet tett közzé, amelyben azt írta, hogy az egyik pártvezetőségi főtitkár elcsábította és megrontotta a melléje beosztott gépirónőt. *Peyer Károly* a nyílt levél szerint *negyven milliót ígért az egyik szocialista vezető menyasszonyának, ha a barátnője lesz.* *Peyer* a kommün alatt grófi butorokat rekviráltatott magának. A röpirat befejezésül azt mondja, hogy nem lehet tagja annak a szociáldemokrata pártnak, amelynek vezetői leányaik, fiaik és megunt szeretőik számára állásokat járnak ki a munkügyi és népjóléti minisztériumtól, a parlamentben pedig a kormánnyal szemben, mint baloldali kisebbség, a haragszomrádot játsszák.

Kulturházavatás Nagytarcsán. A nagytarcsai Hangya-szövetkezet kulturházát november 25-én avatták fel bensőséges ünnepség keretében. Az ünnepségen megjelent *Wéber Lajos* dr. miniszteri osztálytanácsos, a földművelésügyi miniszter képviselőjében, *Székely István* dr. vármegyei főjegyző, a vármegye részéről, *Endre László* dr., a gödöllői járás főszolgabírája és a Hangya-központ képviselője. Ott voltak továbbá *Kehrer Károly* vármegyei kir. tanfelügyelő, *Ihrig Károly* dr., a Magyar Gazdaszövetség titkára s a környékbéli szövetkezetek képviselői. Az ünnepség a magyar „Hiszekegy“ elnéklésével kezdődött, amelyet a községi dalárda adott elő, majd *Fridrich Ágoston* községi főjegyző, a szövetkezeti felügyelőbizottság elnöke beszélt, azután *Platnitsky Pál* ev. fősperes megáldotta a kulturházat. Vitéz *Endre László* főszolgabíró házavató beszédet mondott, majd *Wéber Lajos* min. osztálytanácsos, továbbá a Hangya-központ igazgatóságának képviselője, azután *Székely István* vármegyei főjegyző, *Kehrer Károly* tanfelügyelő és *Ihrig Károly* mondtak üdvözlőbeszédet. Az ünnepségen megjelentek nevében a szövetkezet vezetősége táviratilag üdvözölte *Mayer János* földművelésügyi minisztert. A kulturház létesítése körül *Fridrich Ágoston* főjegyzőn kívül elismerés illeti *Blaskovich Oszkár* iskolaigazgatót, a szövetkezet igazgatóság elnökét.

Egerben földrengés volt. Egerben a múlt hét kedden hajnalban félhárom órakor hat másodpercig tartó heves földrengést éreztek, amelyet hosszú, erős földalatti moraj előzött meg. A földrengés hulláma keletről nyugat felé haladt. A falakon megmozdultak a képek, a csillárok meglendültek, az ajtók szárnyai kicsapódtak. Az álmukból felriadt emberek közül sokan kiugráltak ágyukból és az utcára futottak. Kár vagy szerencsétlenség nem történt.

Negyven gyermek elájult a mozielőadáson. A berni kantonban (Svájc) fekvő *Belp* városka gimnáziumának tornatermében ifjúsági mozielőadást rendeztek, amely különös szerencsétlenséggel végződött. Az apró diákok alacsony lócákra ültek, míg a felnőtt közönséget, a gyermekek hozzátartozóit rendes székekre ültették. Előadás közben a lócákra ülő gyermekek rosszul lettek és sorra kimentek az udvarra, ahol ájultan estek össze. Az egyik tanítónak végre feltűnt, hogy a lócán ülő gyermekek lassanként valamennyien eltűnnek, mire utánuk ment s az udvaron negyven ájultan fekvő gyermeket talált. Az előadást azonnal félbeszakították s megindult a vizsgálat, hogy mi okozhatta a tömeges megbetegedéseket. Hamarosan kiderült, hogy *széngázmérgezés történt.* A nagy szélben a tornacsarnok kéményének füstje lecsapódott a kályhába, ahol széngáz fejlődött. A gáz közvetlenül a padló fölött terjedt csak el s ezért csupán az alacsonyan ülő gyermekek betegedtek meg.

Borzalmas robbanás a vincennesi löpőgyárban. A Páris közelében levő vincennesi löpőgyárban robbanás történt. Egy munkás titokban cigarettára gyújtott s a cigaretta leesett a padlóra, ahol az elszóródott puskaport meggyújtotta. A tűz felrobbantott egy láda löpört s a detonáció olyan erős volt, hogy a munkásokat a mennyezethez dobta. *Hárman meghaltak, tizenötven megsebesültek.*

Egy karambol következményei. A budapesti Maglódi-úton levő kőbányai gőztéglagyár előtt sorozatos baleset történt, amelynek négy sebesültje van. A gyár előtt egy *sinautó összeütött egy postakocsival* s az összeütkezés következtében a postakocsi bakján ülő *Balázs János* pénzkihordó leesett s a kocsi és a sinautó közé szorult. Ugyanebben a pillanatban érkezett helyszínére egy személyautó, amelynek vezetője hirtelen fordított egyet a kormányon. Az autó oldalt kanyarodott és elütötte *Zsulovszky József* nyolc éves tanulót, aki agyrázkódást szenvedett. Ezzel azonban még nem szakadt vége a balesetek sorozatának, mert ugyanekkor arra haladt egy téglával megrakott teherkocsi is, amely *elgázolta Kiszovics Pál* munkást. Később megérkeztek a mentők és a tűzoltók, akik hozzáfogtak, hogy a két kocsi között vérező *Balázs Jánost* kiszabadítsák. A mentési munkálatok közben *Nagy IV. József* tűzoltó karján több helyen megsebesült.

Elítélték a gyilkos mezőhegyesi házaspárt. Mezőhegyesen régóta ellenséges viszonyban élt egymással az Ujváry- és a Zsóry-család. Ez év januárjában azután tragikus következményei lettek az áldatlan viszálynak: *Zsóry Mártonné* összeverekedett *Ujváry Józsefné*vel, akinek férje is beleelegyedett a verekedésbe. A férj fojtogatni kezdte *Zsóryné*t, *Ujváryné* pedig egy kukoricavágókéssel szíven szurta régi haragosát, úgy, hogy az nyomban meghalt. A szegedi törvényszék most *Ujváryt tizenkétévi, Ujváryné*t pedig *hatévi fegyházra ítélte.*

Hetven esztendeje szolgál egy helyben. A cselédtartás sok baja miatt panaszkodó háziasszonyok bizonyára irigykedve olvassák, hogy a hágai Berlin-családnál már hetven év óta szolgál *Heintje Erwich* cselédleány. Tizenhétéves korában állott be a családhoz a páratlan hűségű leány s azóta változatlan szorgalommal látja el munkáját. A hetvenéves jubileum természetesen egész Hollandia érdeklődését feléje fordította s a hűséges cselédleányt — aki bizony ma már 87 éves anyóka — hatalmas ünnepségekben részesítik napról-napra. Maga *Vilma királynő* is megajándékozta *Heintje Erwichet* és mellére aranyérmeket tűzött. A derék leány egyébként mindenkinek kijelentette, hogy egész életében boldog volt, szereti a gazdáit s nem hagyná el őket a világ minden kincséért sem.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt** 7 1/2 százalékos típusban **készpénzben is.** **Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

INGYEN



BREHM ÁLLATOK VILÁGA

Mint eddig is klasszikus kiadványainkkal tettük, ezt az óriási művet is igen nagy példányszámban, ingyen osztjuk szét. Mindenki, aki 10 napon belül beküldi kiadóhivatalunkba az alábbi szelvényt, ingyen megkapja **Brehm: Állatok Világa** teljes sorozatát **nagy lexikon alakban**, körülbelül 100 testes füzetben, mintegy 8000 oldalon. Ez a kiadás a legújabb, 1927-ben megjelent 4-ik, több mint 2000 fekete és színes képpel ellátott német kiadás alapján készült, melyet a legnagyobbnevű tudósok a tudomány legmodernebb színvonalára emeltek. Ezen kiadásunkban megjelenő

TELJES NAGY BREHM

modern magyar kiadása a leghíresebb magyar természettudósok, egyetemi tanárok és szakértők közreműködésével készül. Ez a klasszikus természetrajzi mű a természet minden barátjának kezében kimeríthetetlen forrása az okulásnak és a tanulságos szórakozásnak. A melegszívű kutató az életből merít az élet számára: leírja az állatokat, amelyek az emberek társai a földön, ellenségei vagy barátai és sorsuk az ember sorsával összefügg. **Színes, életteljes és természetű képekben mutatja be Brehm ezt a hatalmas, különös és mindig érdekes világot.** Brehm írását mindenki csak feszült figyelemmel és érdeklődéssel követheti.

Ez a mű gyönyörű nyomásban, az általánosan ismert lexikonok formájában jelenik meg és csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk minden hatalmas füzetünkért 25 fillérsnyi megtérítést. Minden füzet külön is kapható. A szétküldés a beérkezés sorrendjében a tényleges portóköltés megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehetők át kiadóhivatalunkban

Mindennemü pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tiz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT
Budapest, IV., Váci ucca 17, félem.

Telefon: Aut. 874-66.

SZELVÉNY. 227

Alulírott a **Nagy Brehm-et (az igazi Nagy Brehm-et)** a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérek.

Név:

Lakhely:

Külföldi címek az illető állam nyelvén hozlandók. — Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 november hó 30-án lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre 8 pengő
Félévre 4 pengő
Negyedévre 2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlapkérésre ingyen küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Röser Alfréd igazgató tömegesen hamisította az érettségi bizonyítványokat. A múlt héten az egyik budapesti bankban egy fiatal tisztviselő elmondotta, hogy csak négy polgárit végzett, a Röser-féle nyilvános kereskedelmi iskolában azonban nyolcszáz pengőért érettségi bizonyítványt kapott. A bank egyik tisztviselője felhívta a kultuszminisztérium figyelmét a Röser-intézet visszaéléseire s a minisztérium vizsgálatot indított. Röser Alfréd Edvint előállították a rendőrségre, ahol beismerte, hogy tömegesen állított ki hamis érettségi bizonyítványt *négy száz—ezer pengőért*. Azt is elmondta az igazgató, hogy többen tudtak az ő manipulációjáról, akik állandóan zsarolták. Egy Schröder József nevű magántisztviselő havonként kétszáz pengővel fizettette meg hallgatását. Kiderült, hogy a büncselekmény végrehajtásában többen is segítettek a direktornak, köztük az intézet helyettes igazgatója Bäder Ferenc is. A rendőrség eddig hat személyt tartóztatott le, de *eljárás közel ezer ember ellen indult*. Okirathamisítás miatt vonják felelősségre azokat is, akik hamis bizonyítványt kaptak. Ezek között nagyon sok olyan személy van, akik *közhivatali szolgálatot teljesítenek*.

Gyújtogató patkányok. Németország egy kis városában történt. Egy régen elhagyott kemencébe tüzet gyújtottak. A használatlan kemencében patkányok laktak. A tűz meggyújtotta a patkányok fészket és tüzet fogott az állatok szőre is. A megremült patkányok égve menekültek a kemencéből a szomszédos istállóba. Az istállóban levő takarmány tüzet fogott az égő állatoktól és az egész istálló leégett.

Keresnek egy szélhámos ál-gazdatisztet. Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a főkapitánysághoz és különböző vidéki hatóságokhoz, hogy egy ismeretlen szélhámos, valószínűleg hamis miniszteri engedély alapján, vidéken *gazdasági munkásokat toboroz*. A munkásoktól fejenként tíz-husz pengőt vesz fel s velük együtt vonatra ül, de utközben megszökik tőlük. Eddig körülbelül *kétszáz munkástól csalt ki különböző összegeket* s ezeket Budapestre hozta fel, hogy állást szerez nekik. Az elmúlt hét egyik napján Heves megyében *Poroszló* községben toborozott ötvennyolc munkást s ezeket vonatra ültetve, Budapestre, a déli-vasúti állomásra hozta. Az ismeretlen szélhámos azonban másodosztályon utazott s Hatvan környékén *eltűnt a vonatról*. Az ál-gazdatiszt a *Somogyi Vendel* nevét használta, ez azonban valószínűleg hamis. Körülbelül harminenyele-negyvenéves, középtermű, kék szemű, szőke, kopaszodó férfi, aki zalaegerszegi tájszólásban beszél. Ismertető jel, hogy a balkezén, gyűrűsujján két izület hiányzik.

Az utolsó percig várt, de megadta az árát az a gazda, aki nem szerezte be idejében lovának a téli pókrócot. Elvégre egyre megy, ha a takarókat előbb tartja készenlétben és nem vár utolsó percig. Lapunk mai számában felhívjuk gazdaközönségünk sz. figyelmét Szóts, Rákóczi-ut 10, Sip-utca sarkán lópókróc-hirdetésére.

Elütötte a vonat a mentőautót. Bukovec János béres felesége két éves kis fiával olyan szerencsétlenül zuhant le egy kocsirol, hogy a *kisfiu szörnyethalt, az asszony pedig egyik kezét és több bordáját eltörte*. Bukovecné Szarvason lakó szülei, Varga Mihály és felesége, valamint Varga huszéves fia egy bérautón vasárnap délután elmentek a szerencsétlenül járt fiatalasszonyért, hogy kórházba szállítsák. Midőn a fiatalasszonnyal visszafelé igyekeztek, a soffőr át akart robogni a közeledő motorosvonat előtt, a *vonat azonban elkapta az autót és felborította*. Gergely Mihály soffőrt és Varga Mihályt a *kerekek teljesen összeroncsolták, úgy, hogy mindketten nyomban meghaltak*. Varga Mihály husz éves fiának keze és kulcsontja törött el. Az amugy is sérült Bukovecné és édesanyja kisebb zúzódásokkal menekültek meg.

Pusztító orkán söpörte végig Nyugateurópát. A múlt héten tomboló, pusztító orkán söpörte végig Angliát, Hollandiát, Dániát és Franciaországot. Az *Isera* nevű folyó kilépett medréről és több francia falu víz alá került. Hamburgban az egyik városrészt elöntötte a tenger árja. A viharban a Malmö nevű svéd hajó elsülyedt, *két matróz meghalt*, tizenhárom megmenekült. A zürichi tavon szintén elsülyedt egy bárka.

Elfogtak egy hirhedt szállodai tolvajt. A budapesti Imperial-szálloda szobáiból az utóbbi napokban sok ékszer tűnt el. Senki sem gyanakodott a csunya, sánta és pupos takarítónőre, *Kaczián Annára*. A szálloda tulajdonosnője azonban a takarítónő szobájában megpillantott egy ékszer. Értesítette a rendőrséget s a detektívek rögtön felismerték a pupos és kancsal Kaczián Annában a pesti betörővilág egyik hirhedt alakját, Kozári Annát, aki *tizennyolcéves korában került először börtönbe és azóta is sokszor volt lakója betörés és lopás miatt a különböző női börtönöknek*. De az álnéven szereplő cselédleány is felismerte a detektíveket és hirtelen futni kezdett a detektívek elől, majd ugyszólván a *szemük láttára kímászott az egyik ablakon, végig-oront a külső fal keskeny párkányán, átmászott a szomszéd ház tűzfalára és elmenekült*. Harmadnap azonban a detektívek, *beteg gyermekének kórházi ágya mellett elfogták*.

Felmentették a lajosmizsei menyasszonygyilkosság gyanúsítottjait. Megdöbbentő gyilkosság történt a múlt év novemberében Lajosmizsén, ahol *Balla István* telkesgazda fiatal, *Rozália* nevű leányát ismeretlen tettes az ablakon keresztül egy puska-lövéssel megölte. A merényletet akkor követték el, amikor már küszöbön állott a szép leány esküvője egy szomszéd községbeli gazdálkodólegénnyel. Az egybekelés előtti estén az egész család a leány körül foglalatostkodott, amikor hirtelen nagy durranást hallottak, az ablaküveg szilánkokra törve a szobába esett s a következő pillanatban *Balla Rozália hangos sikollyal összeesett és meghalt*. A nyomozás a leány kikoszorózott kőről gyanította a gyilkosság elkövetésével. A csendőrök le is tartóztatták *Pál Károlyt, Sipos Jánost és Pál Istvánt*, akik azonban váltig tagadták a gyilkosságot. A *törvényszék fel is mentette őket a vád alól s ezt a felmentő ítéletet most a tábla is helybenhagyta*.

Összeütközött egy csille a vasúti kocsival. Halálos szerencsétlenség történt a baranyamegyei *Hosszútétény és Hird* között. Egy munkásokkal megrakott csille fékromlás következtében teljes sebességgel belerohant a hirdi állomáson veszteglő iparvasúti kocsiába. Az ötvenéves *Kocsis György* oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a *helyszínen pár perc múlva meghalt*, míg *Göre Istvánt, Emmert Miklóst és Szabó Györgyöt* súlyos tört és zuzott sebekkel életveszélyes állapotban szállították a pécsi sebészeti klinikára.

Élelfogytiglani fegyházat kapott az apagyúkos legény. *Bor-Réz József* kiskunhalasi gazda öregkorára barátságot kötött egy fiatal leánnyal, akire minden pénzét ráköltötte. Emlatt állandó porpatvarban élt feleségével és gyermekeivel. Egy este a legidősebb fia, Sándor, szemrehányást tett atyjának. Szóváltás, majd verekedés keletkezett s ennek során a flu rávetette magát apjára és megfojtotta, majd kivette a zsebében lévő háromszáz pengőt és megszökött. A csendőrök másnap elfogták az apagyúkos fiút, akit a *biróság most életfogytiglani fegyházra ítelt*.

Leleplezték a bálványosi revolveres utonállót. Az egyik győri vendéglőben egy férfi, aki *Nagy József* ácsi gyümölcskereskedőnek mondotta magát, feltűnő olcsó áron kínált eladásra két lovat a szerszámokkal és szekérrel együtt. Mivel gyanús volt a dolog, értesítették a rendőrséget, mire azonban a detektívek kijöttek, a férfi eltűnt. A szekérben a szalma között vérrel borított levelet találtak, amely *Lőrincz Sándor* címére szólt. Megállapították, hogy a *szekér lovakkal együtt Lőrincz Sándor enyingi gyümölcskereskedő tulajdona, akit Bálványos közelében a napokban rabló támadott meg, revolverrel súlyosan megsebesítette, kifosztotta és a szekérrel elhajtott*. Megállapították azt is, hogy az eltűnt férfi személyleírása megegyezik Kalányos Nagy József személyleírásával, aki ismert alakja a bűntügyi krónikának. A megszökött rabló kézrekerítésére széleskörű intézkedéseket tettek.

A Ratinolról az elismerőlevelek között ezt írja *Andrássy Mihály* gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol“ nagyon jó eredménnyel végződött. — Igy ír *Ferentzi Géza* erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészapaállatok istállójába befészkelődött patkányokat a „Ratinol“ előírásos használatra teljesen kiirtott.“ — Ezen iróanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36. Prospektust ingyen küld.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Decembar 2-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Baja, Fülöpszállás, Kiskundorozsina, Monor, Turkeve.

Decembar 3-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bonyhád, Csákvár, Dunapentele, Fertőszentmiklós, Kétegyháza, Kalocsa, Mándok, Nagyoroszi, Pécs, Sajószentpéter, Sajóvárkony, Sárvár, Sellye, Szany, Tiszsaörs. — Ló- és marhavásár: Zirc. — Marha- és sertésvásár: Békéscsaba.

Decembar 4-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Harkány, Nagyecsed, Nagykanizsa, Szikszó.

Lóvásár: Békéscsaba. — Kirakodóvásár: Zirc.

Decembar 5-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Miskolc, Nyirbogdány (bizonytalan), Tapolca. — Állatvásár: Kunhegyes. — Ló- és kirakodóvásár: Hajdunánás. — Sertésvásár: Orosháza. — Kirakodóvásár: Békéscsaba.

Decembar 6-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Celldömölk, Ibrány, Lenti (sertésvásár bizonytalan), Nyirábrány (bizonytalan), Onod, Pacsa (sertésvásár bizonytalan), Szakcs (sertésvásár bizonytalan). — Állatvásár: Kiskomárom, Tiszafüred. — Ló- és marhavásár: Orosháza.

Decembar 7-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Sükösd. — Állatvásár: Földeák, Gyöngyös. — Sertés- és kirakodóvásár: Buj. — Kirakodóvásár: Orosháza.

Decembar 8-án, szombaton.

Állatvásár: Csongrád. — Kirakodóvásár: Földeák.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

E. G., Balás, Pusztamérges. Rejtvényét mai számunkban közöltük. — F. J., Bödeháza. Tréfája jó, sor kerül rá. — Karcagi Olvasókör. A rejtvényt közöljük. — F. Á., Somlóvásárhely. Dicséretreméltó az igyekezete, de ismételjük, a közléseknek így nem vehetjük hasznát. A tudósítás csak akkor teljes, ha közli a következő adatokat: 1. Milyenkor tárgyakat találtak? (népvándorlászkorabeli, bronzkori, a római időkből származó, stb.) 2. Ki folytatja az ásásokat? 3. Milyen célból folynak az ásások? 4. Mi volt az ásások eddigi eredménye? Tesék az ásások vezetőjét megkérdeznék, bizonyosan felvilágosítással szolgál. Versére később küldünk választ. Rejtvénye jó. — B. B. Tréfája jó. — W. M. Kelecsénypuszta. Jók, közlünk belőlük. — I. F., Gamás. Sor kerül rájuk. — N. J., Pálmonostora. Tréfái megütik a mértéket. Versére később kap választ. — T. L., Prónayfalva. A rádióműsor közlésére vonatkozó kérését a közeljövőben teljesítjük. Előbb azonban bizonyos technikai nehézségeket kell legyőznünk. — M. L., Szentpéterur. Sorával foglalkozni fogunk. — T. A., Gyula. Levelét szövegesszük. — B. T. S., Szabadszállás. Közlünk belőlük. — G. V., Berettyóújfalva. Sorát ejtjük. — W. M., Kelecsénypuszta. Közlünk belőlük. — K. Gy., Székesfehérvár. Az emléklapokat a napokban küldjük szét. Versére később kap választ.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Mi a címe a népjóléti és földmivelésügyi miniszternek? (M. L., Szentpéterur.) — **Felelet:** Vass József dr. m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter öngyméltósága, címe: Budapest, IV., Eskü-tér; Mayer János m. kir. földmivelésügyi miniszter öngyméltósága, Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.

Kérdés: Négyen biztosítást kötöttünk, a kötlevelet aláírtuk, de amikor a kötvények megérkeztek, azonnal felmondtuk a biztosítást. Most a társaság követeli az első évi díj megfizetését; jogos-e a követelése és meg kell-e fizetnünk? (J. M., Kismartonpuszta.) — **Felelet:** Sajnos, az első évi díjat meg kell fizetniük.

Kérdés: 1. Csomagom érkezett, de a postamester csak úgy akarja kiadni, ha előbb 16 fillér díjat fizetek érte. Jogos-e a követelése? 2. A postán két hónap alatt öt levelem tévedt el, hová forduljak panasszal? 3. Pénzem érkezett a postán, de a



**KÁR A MÁR KÁRÁN NEVETNI!
TE IS MAJD ELÁSOD,
HA ELPUSZTUL KOLERÁBA,
SOK APRÓJÓSZÁGOD.**

**DEHOGY PUSZTUL, SÓT A BÁNAT
LESZAKADHAT RÓLAD.
MOSD LE, MINT ÉN LYSOFORM MAL
A BAROMFIÓLAT.**

LYSOFORM beszerezhető gyógyszerárakban, drogériákban és a Hangya-szövetkezet fiókjában.
Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyártó Rt., Újpest, minden érdeklődőnek megküldi ingyen és bérmentve „Fertőtlenítés a gazdaságban” című tanulságos füzetet.

postamester csak nyolc fillér levonása után akarja kiadni a pénzt, joga van-e a nyolc fillér levonásához? (H. I., Zs.) — **Felelet:** 1. Ha a csomagot nem kézbesítik ki, hanem a címzett maga megy érte, akkor nem szednek kézbesítési díjat. 2. Tegyen panaszt az illetékes postaigazgatóságnál. 3. A pénzküldemény után a posta nyolc fillér kézbesítési díjat szokott levonni, akkor is, ha a pénzt a hivatalban veszi kát.

Kérdés: 1. Mivel boromat nagyban eladni nem tudom, magam szeretném kimérni. Hogyan lehetséges ez? 2. Szeretnék lentermeléssel foglalkozni, hol található utbaigazítást a termesztéshez? (Ifj. V. J., Homokmégy.) — **Felelet:** 1. Adjon be kérvényt a községi jegyző útján az illetékes királyi pénzügyigazgatósághoz s kérje a sajáttermésű borainak kismértékben való elárúsítására szóló engedélyt. 2. Mielőtt lentermeléssel foglalkozna, ajánljuk, olvassa el Bittera Miklós dr.: „Kender és len” című könyvét, amely kiadóhivatalunkban 4 pengőért kapható.

Kérdés: 1. Kedvezményes nemesített vetőmagot szeretnék vásárolni; mikor volna lehetséges? 2. Mikor lehet kedvezményes műtrágyát igényelni? (Sz. I., Barlahida.) — **Felelet:** 1. Tudomásunk szerint az őszi kedvezményes vetőmagokció már lebonyolódott. Tavasszal valószínű, hogy lesz új akció. Akkor majd megírjuk az igénylés módját. 2. Sajnos, az őszi műtrágyamennyiséget már kiosztották. Tavasszal azonban igényelhet.

Kérdés: 1. Unokám cseh megszállott területen lakik, de Hajdusoboszlón van ingatlan, háza és négy hold földje. A házat egy százados bérlé, de igen csekély bérösszegért. Lehet-e a bért emelni? 2. Unokám anyja cseh megszállott területen lakik és a kiskorú gyermek után nevelési járulékot kap. El kell-e küldeni az anyának a nevelési járulékot? 3. Eladhatja-e az anya az ingatlan a gyámhatóság és a gyám beleegyezése nélkül? (Ö. V. I.-né, Hajdusoboszló.) — **Felelet:** 1. Nem, mert a lakbéremelést korlátozó rendeletek még hatályban vannak. 2. A nevelési járulék az anyának kiadandó, mert ő neveli a gyermeket. A kiutalást a gyámhatóság eszközli. 3. Az ingatlan csakis a gyámhatóság jóváhagyásával lehet eladni. Az eladást szakértői becslésnek kell megelőznie.

Kérdés: 1. Hol lehet tűzifát vásárolni vagonvételben? 2. Kell-e ahhoz engedély, hogy több gazda közösen vásároljon egy vagon fát és azt azután egymás között kiosszák? (T. I., Gombolyagszállás.) — **Felelet:** 1. Kérjen ajánlatot — ránc való hivatkozással — a következő helyekről: Uradalmi erdészeti hivatal (Buzsák), Gmeinwieser Ferenc fakereskedő (Budapest, II., Margit-körut 18.). 2. Nem.

Kérdés: 1. Jó-e a szuperfoszfátot most ősszel kiszórni a vetésre? 2. Mikor műtrágyázam a rétet, most, vagy pedig tavasszal? (F. M., Somogyhárságy.) — **Felelet:** 1. A szuperfoszfátot a kibujt vetésre (őszi buzára) akkor szórja el, ha már úgy megsűrűsödött, hogy a fogasolás nem árt neki. Elszórhatja ugyan a szuperfoszfátot a fiatal vetésre fogasolás nélkül is, de mégis jobb, ha a talajba belekeveri, egyrészt azért, hogy a talajba bejutva, közelebb legyen a gyökérzethez, másrészt, hogy a talajjal összekeveredve, ott megkötődjön és a téli csapadék ki ne mossa. 2. A rétre is adhat most még ősszel szuperfoszfátot és azt befogaszthatja, ha a fiatal vetés megerősödött és a fogast kibírja. Ez azonban már kényesebb dolog, mert árthat is a gyenge növényeknek. A rétre azonban feltétlenül adjon foszforsavon kívül nitrogén műtrágyát is kora tavasszal, mert a réti fűfélék igen nitrogénéhesek.

Kérdés: Lányom meghalt, tizenegy hónapig élt férjével. Ingatlan vagyon nem maradt utána, csak a családi butor.

Kit illet most a butor? Bennünket, vagy pedig a vömet? Vöm ugyanis a temetési költség fejében meg akarja tartani, lehetséges-e? (Olvasó, Békéssámsón.) — **Felelet:** Ha a butor a lány hozománya volt, úgy azt gyermek nem létében a vő viszáadni tartozik a leány szüleinek. A temetkezési költségeket felszámíthatja és a megmaradt értékből levonhatja.

Kérdés: 1. Negyven hold földem van. A föld azonban a valóságban jóval kevesebb, mint amennyit a telekkönyv feltüntet, lehetne-e felmértnem a földet és a telekkönyvet a valóságos állapot szerint kiigazíttatnom? 2. Földem második és harmadik osztályu, mégis annyi adót fizetek érte, mintha első osztályu föld lenne, mit tegyek, hogy ezt a visszas helyzetet megszüntessék? (V. F., Gombolyagszállás.) — **Felelet:** 1. Természetesen a földet felmértheti és a felmérés után kérheti a kiigazítást. Ha községükben csak telekkönyvi jegyzőkönyv van, azaz a betétszerkesztési eljárást még nem folytatták le, úgy várjon, mert akkor nem kell a felmérést külön fizetnie. Ha már megvolt, úgy bizony magának kell a költségeket viselnie. 2. Kérhet kataszteri kiigazítást. Jobb, ha többen kérik, így hamarabb intéződik el és kevesebbe is kerül. Ha azonban a kataszterben a valódi állapot szerepel, de az adót mégis nagyobb kulcs szerint fizeti, úgy az adóhivatalnál kérje adója leszállítását; elutasítás esetén felebbezzon a pénzügyigazgatósághoz.

Kérdés: 1. Erdélyi születésű vagyok, most otthon örököltem, hogyan kaphatom meg az örökségemet? 2. Kapható-e a kiadóhivatalban „Göre Gábor”-könyv? (S. J., Gige.) — **Felelet:** 1. Legjobb, ha egy ottani ügyvédet biz meg képviselővel, aki azután érdekeit védi. 2. Mindegyik Göre-könyv kapható kiadóhivatalunkban: ára darabonként 2.10 pengő.

Kérdés: 1. Hol foglalkoznak gyékényfonással és kosárkötéssel? 2. Mindenféle háziiparban jártas vagyok, szeretnék valahol elhelyezkedni, hol volna ez lehetséges? (P. G., Pusztaszentlászló.) — **Felelet:** 1. Budapesten a Vakok budapesti foglalkoztató intézete (VII., Hermina-ut 7.) növendékei készítenek kosarakat és gyékényárukat, azonkívül a Dunaharaszti Háziipar Rt. (Iroda: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.), Kosár- és fonott butoripar Rt., II., Margit-körut 30., foglalkozik kosárkötéssel. 2. Forduljon a felsorolt cégekhez.

Kérdés: 1. Hízlalási kölcsönt akartam felvenni a hitelszövetkezettől, de nem adtak, mert csak négyen kértünk. Azt mondták, hogy ennyivel nem érdemes foglalkozni. Hová forduljunk? 2. Mennyibe kerül a hirdített német reklám rádió? (H. M., Kiskorpád.) — **Felelet:** 1. Panaszukat sürgősen juttassák el az O. K. H. igazgatóságához, Budapest, V., Nádor-utca 22. 2. Legutóbb szerzett értesülésünk szerint körülbelül negyven pengőbe kerül. Véleményünk szerint hasznosabb, ha magyar árut vesz. Magyar rádiókészüléket gyárt a Telefongyár.

Kérdés: Apósomnak négy gyermeke van. Betegségében nagyon fele részét egyik fiának ajándékozta és a másik felét 700 pengővel megterhelte. A többi három gyermek megtámadhatja-e ezt? (B. F., Galambok.) — **Felelet:** Az após halála után a három gyermek kötelelés rész kiegészítése iránt pert indíthat a megajándékozott ellen az esetben, ha az elajándékozott fél ingatlanrész értéke a még meglévő vagyon fele értékét meghaladja.

Kérdés: Atyám 1913-ban olyként végrendelezett, hogy általános örököse az ingatlan vagyonban én leszek, de tartozom testvéröcsémnek 600 forintot kifizetni és pedig 300 forintot azonnal, a többit atyám halála után. Atyám most most meghalt és fivérem a fél birtokot perli. Van-e ehhez joga? (V. I., Magyarreggy.) — **Felelet:** Ehhez joga nincs, csak a még hátralékos 600 korona valorizálását követelheti.

Kérdés: 1. Ügyvédem biztam meg 375 P követelése perlésével. Több tárgyalás volt ez ügyben, a per elveszett és ügyvédem arra hívott fel, hogy 286 P 41 f-t neki fizessen meg. Jogos-e ezen követelése? 2. Ügyvédem biztam meg 196 P követelése behajtásával, a pénz befolyt, de ügyvédem nekem csak 74 P 28 f-t küldött, a többit magának megtartotta. Jogos-e ez az eljárás? 3. 1925-ből forgalmi bélyegem megmaradt, hol tudom azt értékesíteni? (I. G., Ho.) — **Felelet:** 1. Perköltség akkor is jár az ügyvédnek, ha a per el is veszett. Ha a költségkövetelés túl nagy, kérjen költségmegállapítást az elsőfokon eljáró bíróságnál. 2. Szólítsa fel ügyvédjét részletes elszámolásra vagy indítson ellene számadás megejtése iránti pert. 3. Az adóhivatalnál.

Kérdés: Tűzbiztosítást kötöttem, amelyet 1927 június 4-ike előtt felmondottam, de a felmondólevelet az előjáróság nem hitelesítette, csak a bíró irta alá. A biztosító a felmondást nem fogadta el és kéri a további díjakat. Jogos-e ez a követelése? (K. J., Cserdi.) — **Felelet:** Jogos, mert a felmondólevelet kis- és nagyközségekben a községi előjáróság által kellett hitelesíteni. A hitelesítést a bíró egyszerű aláírása nem helyettesíti.

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA”
hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás,
hajmolyosodás legelőkeltebb gyógyszere.

„GAMMA”
hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a fej és a hajbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464-71

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

I . t . n . a . a . i . á . y

(Beküldte Tolnai István József Cserháthalápról.)

2. Szórejtvény.

**Nem le i (é=á) nem tegnap D
nem holnap
földet forgat**

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostoráról.)

3. Szórejtvény.

**1928 e e óta Buda villa
e e**

(Beküldte Vallyon Érika Tiszasülyről.)

4. Szórejtvény.

Szittyá hét nap

(Beküldte Hajdu József Orosházáról.)

5. Betű- és szórejtvény.

SZOR	SZOR		8
SZOR	SZOR	az az	e e e e e e
SZOR	SZOR	az	e e e e e e

(Beküldte Papp István Bodroghalomról.)

6. Számrejtvény.

29. 16. 9. 21. 17. 13. 5. 33. Nem barát.
30. 20. 11. 22. 1. 4. 3. Látványos hely.
15. 19. 20. 7. 2. 28. Minden házban van.
8. 12. 23. 27. 31. Jó eledel.
24. 25. 26. 32. 9. Minden háznál van.
10. 8. 22. 18. Idősebb nő.
14. Egy betű.
1-33. Gyönyörű és igaz mondás!

(Beküldte Szilgyi Gábor Biharderecskéről.)

7. Pontrejtvény.

C . o . k . m . g . a . o . s . á . n . m . r . z . g . stb.

(Beküldte Uhrin György Endrődről.)

8. Névrejtvény.

Elek, Antal, Sándor, Gábor, Henrik, Gyula, Miklós, Artur.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy zalai falu nevét kapjuk.

(Beküldte id. Ságvári Ferenc Hegymagocsról.)

9. Pontrejtvény.

**I . t . n . d . h . z . n . f . l . t .
t . s . t . f . n . l . k . k . g . t .**

(Beküldte Török Ferenc Kiskunfélegyházáról.)

10. Szórejtvény.

VASÁRNAP (-p)

(Beküldte Molnár Lajos Gyöngyösorosziából.)

11. Betű- és szórejtvény.

**Bravó! névelő VA H₂O + por
hétfő**

(Beküldte Fekkes Árpád Somlóvásárhelyről.)

12. Szórejtvény.

Zúz 102 éves Y ülőhely

(Beküldte ifj. Oborni Dénes Cserháthalápról.)

13. Szórejtvény.

Szomorú szittyák szelleme sir

(Beküldte Soltész Rudolfné Tiszaörsről.)

14. Pótlórejtvény.

— ukik — enr'k — ap — ivadar — ikita — rsolya
— per — ászló — rén — end — ábor — erenc
— ál — rdő — amu — goston — esző

(Beküldte Schleicher József Gyuláról.)

15. Versesrejtvény.

Három szótag, három szó:

Elsőt teszi a szabó.

A másikat mindenki,

Ki a szegényt szereti.

„Ka“ szótagot hozzátéve:

Egy megszállott város neve.

(Beküldte Elő G. Balázs Pusztamérgesről.)

16. Szórejtvény.

S Ó R R R R y

(Beküldte Marics Ferenc Miháldról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával az 52-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tiz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 46-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Lobogó, dobogó.** 2. Szórejtvény: **Ellentábor.** 3. Betű- és szórejtvény: **Eötvös József báró.** 4. Szórejtvény: **Soknak sok kell.** 5. Pontrejtvény: **Valamikor úgy szerettem a virágot.** 6. Versesrejtvény: **Pálma.** 7. Szórejtvény: **Kétségkívül.** 8. Betű- és szórejtvény: **Lóvizit.** 9. Betű- és szórejtvény: **Kerékpáros zászlóalj.** 11. Szórejtvény: **Mezőhegyes.** 12. Szórejtvény: **Káröröm.** 13. Betű- és szórejtvény: **Rothermere lord.** 14. Betűrejtvény: **Kanapé.** 15. Betű- és szórejtvény: **Afrika.**

Helyesen megfejtették: Ifj. Szakál József, Bakosa Joachim, Timár Gergely, Tóth S. András, ifj. Varga András, Fülöp József, Nagy Zoltán, ifj. Póttendy István, Ónodi Emilia, Kecskés József, Csikós János, Tóth Emilia, ifj. Tóth István, Hécz Mária, ifj. Csomor Mátyás, Pogány János, Tóka Mihály, Elő G. Balázs, Bicsánszky György, Tompa Imre, ifj. Borics László, ifj. Tóth József, Diószegi Lajos, Karcagi Nemzeti Olvasókör, Mészáros Juliska, Vörös Franciska, Vörös Emma, Fésüs Mariska, Tóth György, Simon György, Brücher József, Gachal Annuska, ifj. Gere Ferenc, Somogyi Istvánné, Paukovics Emilia, Hajdu József, Kozicz Ili, ifj. Oborni Dénes, Hajós Teruska, Tóth Ilonka.

Jutalomkönyvet nyertek: **Csikós János (Besenyszög), Pogány János (Felsőkelecsény), ifj. Szakál József (Kerca), Hécz Mária (Mosonszentmiklós) és Tóth György (Rábagyarmat).**

A 47-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítatunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódij nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félévenként utólag fizetendő. Bekebelezés bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmeler okleveles gazdák)
Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(28. folytatás.)

Pamela rávetette a tekintetét. Látszott rajta, hogy magyarázatra vár, de a magyar fiu megfordult és ismét az „Eagle“ vizsgálásába mélyedt . . .

XVII. FEJEZET.

A sas és a galamb.

A „hiénafejű“ szétszórt bandájára az erdő tulsó felén várt a megsemmisülés. A bányászok csapata ugyanis a lövöldözés hallatára sietve megszállta ezt a terepet s onnan nyomult előre, hogy hátbatámadja az „Eagle“-lél küzdő banditákat. De alig érték el az erdőt, Bill Red emberei már fejvesztetten menekültek, — egyenesen a bányászok karjai közé. Azok pedig tiszta munkát végeztek . . . Egy órával később már eldőrdült az utolsó puskalövés is, megszűnt a fegyverropogás, a menekülő banditák vad és rémült szitkozódása.

A bányászok folytatták az előnyomulást. Most már nem kellett óvatosan haladniok, egyetlen ellenség sem rejtőzködött s lesett rájuk orvul a fák között. A „hiénafejű“ bandája teljesen megsemmisült s ez elég ok volt arra, hogy a győztesek vig éneke gyujtsanak. Öblös hangjukat harsogva visszhangozta az erdő. Csak most látszott, hogy milyen megkönnyebbülés volt a számukra, hogy nem kellett többé remegni a banditák támadásaitól. Csak azt sajnálták, hogy a hiénafejűt nem sikerült kézrekeríteni. Azon valamennyien örömet kitöltöttek volna a bosszújukat.

Annál nagyobb volt az öröm, amikor az erdő szélét elérve, megpillantották a diadalmas gépmadarat s nem messze attól a két foglyot: a hiénafejűt és bizalmas cinkosát, Wilkinsont. Kevesen csodálkoztak azon, hogy Osborne titkárja is megkötözve hever a földön, hiszen régóta gyűlölték ezt az embert s ha nem tudták is egészen határozottan, hogy a banditákkal tart, mégis sokaknak gyanus volt a viselkedése.

A hiénafejű a félelemtől dermedten látta a bosszúra sóvárgó arcokat. Borzadva érezte magán a véstjósító tekinteteket, amelyek egyformán azt mondták:

— Most igazságot szolgáltatunk . . .

A Vad Nyugaton pedig gyorsan osztják az igazságot. A legöregebb bányászok megalakították a bíróságot, egyikük feltette a kérdést:

- Ismeritek a hiénafejűt és a cimboráját?
- Ismerjük, — hangzott a felelet.
- Ismeritek bűneiket?
- Ismerjük.
- Tudtok-e valamit felhozni a védelmükre?
- Semmit.
- Van valami megjegyzésetek?
- Nincs — felelték kórusban.

— Akkor hát — szólt a bíróság feje és levette kalapját — meghozhatjuk az igazságos ítéletet.

Valamennyien leemelték kalapjukat, azután egyszerre mondták:

— Halál!

A két bandita rémülten felordított.

— Akkor hát — emelte fel hangját a legöregebb bányász — kimondom, hogy tiszta lelkiismeretünk szerint halállal büntetjük e két bűnös embert . . .

A bányászok bólintottak. A legöregebb intett a többieknek. Négy fiatal legény a foglyokhoz lépett és felmarkolta őket a földről.

A „hiénafejű“ torkából állati üvöltés fakadt föl. Nem emberi hang volt ez, hanem a rémület és halálfélelem vonítása. Wilkinson nyakán kidagadtak az erek.

— Várjátok meg Osbornet — kiáltotta. — Tiltakozom az ítélet ellen . . . Várjátok meg a gazdátokat, ő döntsön fölöttem . . .

— Fogd be a szádat — mordult rá egy bányász. — A bíróság ítél s végre is hajtja az ítéletet. Mr. Osborne sem akadályozhatja meg, hogy fel ne aggassunk egy fára.

Jim Haig most odalépett Pamelához.

— Miss Osborne, — mondta komolyan — ne figyeljen rájuk. Ami most történik, az nem az ön idegeinek való . . . Ami most történik, az a vadon igazságszolgáltatása . . .

Pamela egész testében remegve követte a rendőrfőnököt, aki megállt Zentay előtt.

— Barátom, — sugta feléje — Miss Osborneval is törődhetne annyit, mint azzal a motorral. A fák között olyasmi történik most, amiről jó lenne elterelni Osborne Pamela figyelmét. Tekintsen Mary Mondra, neki igazán nem jutnak most az eszébe azok a háttörő zongató jelenetek . . .

Ez valószínű volt, mert Tommy a karjai közé zárta kedvesét és valamit sugdosott a fülébe, amitől a fiatal leány pirulva mosolygott.

A magyar fiu sóhajtott egy kicsit, azután megfordult és lassu léptekkel Pamela felé ment.

— Azt hiszem, hogy atyja csakhamar itt lesz s akkor hazatérhetünk. Bizonyára szüksége van a pihenésre . . .

Csak éppen azért mondta ezt, hogy mondjon valamit.

— Nem vagyok fáradt — mondta, de a hangja is elárulta nagy kimerültségét. — Ön sokkal jobban megérdemli a pihenést.

— Oh, velem ne törődjék . . . Az ember nem mindig kapja meg azt, amit megérdemel . . . Egyébként sem vagyok fáradt . . .

Pamela arca megvonaglott.

(Folytatjuk.)

Tudja azt már minden teve, olcsó husnak hig a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-, KÖT-
SZERLÁDÁK, SZÁRNYSZIVATTYÚK,
TÖMLŐK, CSÖVEK, ARMATURÁK**
minden üzemszükségleti cikk



VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József és Tsa Budapest

Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

TRÉFÁK

Fontos bizonyíték.

— No Miska, mondj te is valami bizonyítékot amellest, hogy a föld gömbölyű. Miből következteted, hogy a föld gömbölyű?

— Hát abból, hogy az emberek a csizmájukat görbére tapossák.

(Beküldte Papkovits Emilia Jákrol.)

Pártfogás.

János bácsi: Hát a kisasszony csakugyan gyógyszerész lesz?

Kisasszony: Igen! János bácsi!

János bácsi: Na! Ha a jó Isten sokáig megtart jó egészségben, mindég onnan hozatom az orvosságot.

(Beküldte Szilágyi Gábor B. Derecskéről.)

Vigasztalás.

Beteg: Meghalok doktor ur!

Orvos: Dehogy is hal. Ön sokkal gyengébb, semhogy kibírja a halálküzdelmet.

(Beküldte ifj. Borics László Jászberény-Felsőmezőtanyáról.)

A szerencse.

— Jó napot kívánok!

— Van szerencsém! Tökmagi vagyok — viszonzza a bemutatkozást papucs férj a biztosítási ügynöknek, mert szándékába volt biztosítani magát a „felesége ellen.”

— Szerencséje van? Ugy látom ritkán — mosolyog az ügynök Tökmagi eltört karjára mutatva.

— Ki van zárva — sandít a férj. — Szerencse, hogy csak a karom tört el az éjjel hazajövet. Képzeld, mit kapok a feleségemtől, ha még a kabátom is elszakad!

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsédről.)

Cukrászdában.

Maldenbógen betér egy cukrászdába és tortát rendel. Amint megkapja, csak forgatja, nézegeti, végre így szól a cukrásznak: — Tudja mit, adjon nekem ezért a tortáért egy darab almás rétest.

Ez a kívánsága is teljesült. Mikor Móni jóízűen megette, fogja a kalapját és távozik.

— Hát fizetni? — kiált a cukrász és gahéron csipli Mónit.

— Mit fizetni? — kérdi Móni.

— Hát fizesse ki az almásrétes árát!

— Furesa — mondja Móni, — hát nem adtam én magának a rétesért egy darab tortát?

— Rendben van, akkor fizesse ki a torta árát.

— Hát ettem én tortát?

(Beküldte Marics Ferenc Miháldról.)

Szinésznél.

Szinigazgató: Megőrült maga? A meghalási jelenetében nevet?

Szinész: Természetesen. Öt pengő mellett, amennyit ön fizet, csak örömmel köszönhetem a halált!

(Beküldte Varga Lajos Sályból.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak november hó 26-án.)

Gabonatözege. Készárpiac: Buza tiszavidéki 77 kg.-os 25.40—25.55, 78 kg.-os 25.65—80, 79 kg.-os 25.90—26, 80 kg.-os 26.—26.15, felsőtiszal 77 kg.-os 25.35—25.50, 78 kg.-os 25.60—25.75, 79 kg.-os 25.80—25.90, 80 kg.-os 25.90—26.05, fejmegyei, bácskai, dumántuli és pestvidéki 77 kg.-os 25.20—25.35, 78 kg.-os 25.45—25.60, 79 kg.-os 25.70—25.80, 80 kg.-os 25.80—25.95. Rozs pestvidéki 23.00—23.10, más 23.00—23.10. Árpa elsőrendű 25.75—26.00, közép 25.25—25.50, sörárpa felvidéki 27.50—29.00, egyéb 27.00—27.50, Köles 25.75—26.25. Repce 46.00—47.00. Zab elsőrendű 25.50—26.00, közép 25.00—25.40. Tengeri 31.25—31.75, Korpa 18.75—19.00. Lucerna 130—145. Lóhere 170—185, arankás 160—170 pengő métermázsánként. — **Határvidéki:** Buza márciusra 26.00—98, májusra 27.72—76, Rozs márciusra 25.00—02, májusra 25.42—44, Tengeri májusra 28.72—28.74, júliusra 29.00—02 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 52—56, duplanullás finom lisztalisz 42—46, nullás 42—46, kettős főzöliszt 38—42, négyes kenyérliszt 38—42, hatos 35—40, nullás rozsliszt 42—48 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, minőség szerint: Bab, fehér 80—82, bab, fűj 75—78, baltacimmag 62—66, borsó, Viktória 45—60, bükköny, tavaszi 34—36, csillagfürt 24—28, fehérhere 160—190, kendermag 48—52, köles, fehér 42—45, köles, vörös 28—30, lenmag 44—48, lóbab 30—32, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 175—190, lucernemag arankatartalom és minőség szerint 150—165, mák, étkezési célokra 118—120, muharmag 52—56, mustármag 44—50, nyulzapukamag 135—150, pohánkamag 26—28 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6 15.50—17.50, réti széna másodrendű 6 13—15, réti széna harmadrendű, csomagolásra 7—12.50, muharszéna 15.50—21, lucernaszéna 25, zabosbükkönyszéna 16—19, takarmányrépa 3.40—3.50 alomszalma másodrendű 4—4.80 pengő.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 24.50, borsókorpa 26, buzakonkoly 20.50, buzakorpa 19.75, buzatakarmanyliszt 24, gabonamoslék szárítva 29, konkolydara 22.50, lenmagpogácsa 31, napraforgópogácsa 29.50, repcepogácsa 25, répaszelet, szárított 18, rozskonkoly 20.50, rozskorpa 20, szójababpogácsalisz 36, tökmagpogácsa 32 pengő.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rózsaburgonya 20—21, ősz rózsaburgonya 14, Ella burgonya 12.50—14, étkezési Wolthman 8—8.50, fehér burgonya 8 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élőborjúk, belföldi szopós elsőrendű 1.56—1.60, kivételesen 1.66, másodrendű 1.40—1.48 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 0.92—0.96, elsőrendű belföldi jármos ökör (fehér) 0.92—0.98, 1½—2 éves üszök 1—1.05, 1½—2 éves tinók 0.92—0.96, friss fejős fiatal tehén 1.35—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 90—116, közepes 72—88, gyengébb 50—70, bika, legjobb 94—104, közepes 82—92, gyengébb 72—80, tehén, legjobb 88—112, kivételesen 120 közepes 64—86, gyengébb 33—64, bivaly 46, növendékmarha 56—100, csontozni való marha 28—30 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyűsertés 128—142, közepes 144—148, nehézsertés 160—170 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. November hó 20-án, kedden, vette kezdetét a londoni gyapjuaukción, amelyen a középminőségű gyapjuk árai 7—10 és jóminőségűeké 5 százalékkal emelkedtek. A gyengébb minőségű gyapju nagyobb áremelkedése azzal magyarázható, hogy abból kisebb léven a kínálat, a kereslet a kínálatot meghaladta. A londoni gyapjuaukción lefolyását egész Európa gyapjupiacai nagy érdeklődéssel kísérik, mert attól várják a már hosszabb idő óta ingadozó piaci helyzetnek némi változását. A belföldi gyapjupiacon csend uralkodik, az eladók tartózkodnak, az eladásoktól várják a londoni híreket.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiac az elmúlt hét óta az árak nem változtak. Árak: Marhabőr (magyar) 1.40—1.50, marhabőr (tarka) 1.50—1.60 borjubőr (hosszu lábbal) 2.40—2.50, juhbőr 0.90 pengő kilogrammonként.

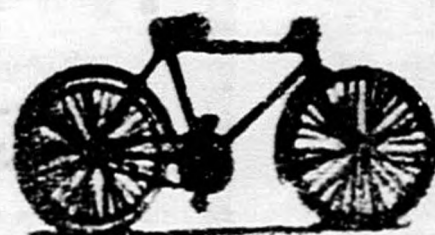
Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 380—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—300, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 200—400, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 140—240, gerinc, lapocka 110—200, pörköltnek való 90—160, bárányhús hátulja 280—360, eleje 220—240 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 240—320, friss comb, tarja, lapocka 200—260, friss oldalas 200—240, kocsonyának való 80—160, vese velővel 200—280, füstölt helybéli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, vidéki 280—320, olasz-tani való szalonna 200—250, sózott kenyérszalonna 240—280, füstölt 250—300, hárj 220—280, zsiros tepertő 240—280, helybéli sertésszir 240—272, vidéki sertésszir 244—250 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 120—350, kappan 340—500, ruca 240—800, lud 600—1600, pulyka 350—700 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 210—280, csirke 240—380, hizott ruca 200—250, sovány 180—200, hizott lud 200—250, sovány 180—200, hizott pulyka 200—240, sovány 160—200, ludmáj 500—1200, ludzsir és hárj 280—400, ludaprólék 100—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 18—20, főzőtojás 14—18, eltett tojás 14—17 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben darabonként 350—600, fácán darabja 400—500, fogoly darabja 140—200 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 600—800, esuka 240—300, ponty 200—300, kárász 120—200, compó 200—240, apró, kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—44, lefölözött 14—20, joghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—220, centrifugált teavaj tömbben 480—560, 10 dkg.-os csomagolásban 560—680, főzővaj 420—480, szedett vidéki vaj 400—480, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 340—360, kevertturó 200—300.



A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója

Világhírű The Whitworth kerékpárok kisrészlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzet).

híptói turó 300—360, hazai ementáli sajt 540—600, hazai grói sajt 480—540, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lenese 100—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 92—130, fehér, aprószemű bab 80—120, nagyszemű 100—140, színes 90—116, finom árpakása 85—120, durva 60—90, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöltség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—40, sárgarépa zöldjével csomója 6—25, kilogrammja 20—36, petrezselyem kilogrammja 20—40, petrezselyem zöldjével csomója 6—20, kilogrammja 20—36, zeller zöldjével darabja 6—30, zeller kilogrammja 30—50, kalarábé zöldjével darabja 4—16, őszifajta kalarábé kilogrammja 24—40, kevert zöltség 24—40, karfiol 20—50, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 16—24, fokhagyma kilogrammja 40—80, cékla 20—40, fejeskáposzta 16—24, savanyított káposzta 40—56, kelkáposzta 30—60, vöröskáposzta 30—60, fejes saláta 6—16, fodros saláta 24—30, torma 60—200, rózsaburgonya 20—28, közönséges 13—22, kifli 30—42, tömör csipkegomba 300—700, mezei csipkegomba 200—400, székfűgomba 260—400, szárított gomba 2000—2400, fekete retek 20—40, hónapos retek csomója 10—20, ecetes ugorka 140—200, vizes 100—140, savanyított zöldpaprika kilogrammja 120—200, főzőtök 30—60, gyalult 56—80, süttőtök 12—26, sóska 40—70, tisztított paraj 35—60, gyökeres 20—35, főzött paradicsom literje 96—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—160, közönséges 40—90, birsalma 40—80, nemes fajkörte 80—160, közönséges 40—90, hazai aszaltszilva 74—120, szilvaiz 120—180, gyümölcsiz 140—320, csipkeiz 100—600, befőzni való ringló —, naspolya 60—120, közönséges szőlő 40—80, télre eített szőlő 100—240, nagy papirhéjú dió 160—200, keményhéjú 80—150, dióbél 400—560, héjazott mogyoró 350—440, héjazott mandula 600—800, keményhéjú 70—100, gesztenye 35—64 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édes, nemes paprika 640—700, féledes, gulyás 460—600, rózsapaprika 350—500, erős 240—300, kereskedelmi 200—240, kék mák 140—160, közönséges mák 120, pergetett méz 220—260, házi színezappan 144—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Fapiac. Puhafában változatlan árak mellett csak kevés üzlet jön létre. **Tüzifa** az enyhe időjárás folytán lanyhább, az árak azonban még tartják magukat. Belföldi bükkszász 230—250, erdélyi importfa 236—256 pengő, szlovenszkói áru 1250—1670 csehkorona vagononként. **Keményfában** a szlovenszkói kínálat alatt az erdőbirtokosok némileg csökkentették árköveteléseiket. Tölgy- és kőrisfűrészrönk, átlagos minőségben 38—45, jobb áru 50—65, furnérrönk minőség szerint 80—120

pengő köbméterenként. Faszénben a kereslet gyenge, retorta-faszén ára 830 pengő vagononként a magyar határállomáson.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzereenként 7—9, édesnemes paprika kilogrammonként 4.10—4.90, féledes paprika kilogrammonként 2—3.30, elsőrendű paprika kilogrammonként 2.50—2.70, másodrendű paprika kilogrammonként 0.90—1.20, harmadrendű paprika kilogrammonként 0.40—0.70 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika kilogrammonként 3.80—4, rózsapaprika kilogrammonként 2.70—3, másodrendű paprika kilogrammonként 1.20—1.80, harmadrendű paprika kilogrammonként 0.60—0.80, csöves fűzerpaprika kilogrammonként 2.20 pengő.

Borpiac. A borpiac változatlan. Az árak az eddigiek és pedig: 9—10.5 foku falusi áruért 2—2.50 pengőt, magasabb foku falusi áruért valamivel többet, 11 és ennél magasabbfoku urasági áruért 3—3.50 pengőt fizetnek Malligandfokoként. Az árak seprővel együtt a termelőállomáson értendők. Jobb 11.5 és ennél magasabbfoku zöld-fehér, lehetőleg édes borból néhány nagyobb tétel kivitelű célokra már elkel.

Szesz és szeszitalok. A szeszüzletben az üzletmenet az összes szesziféleségekben változatlan élénk és a szeszárak a legutóbbi jegyzés szerint zárultak. A gyümölcsipalkaüzletben a kínálat élénk és a vételkedv is jó. Jegyeztetik új törköly 3.80—4 pengőn, új szilvórium, nyári szilva, 4.80—5 pengőig, kékáru 6—6.20 pengőig, borpárlat, új 4.90—5 pengőig a termelőállomáson tízezer literfokoként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára november hó 26-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.73 (27.88), dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.29 (2.30); német márka 1.36 (1.37); svájci frank 1.10^{2/10} (1.10^{3/10}) pengő. **Egy pengőnél kevesebbre kerül egy darab:** Csehkorona 16.94 (17.02); szerb dinár 10 (10.06); francia frank 22.40 (22.60); lengyel zloty 64.10 (64.40); román lei 3.43 (3.48); olasz lira 29.85 (30.10); osztrák schilling 80.40 (80.75) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.00 (23.20); ezüst egykoronás 0.43 (0.44); forintos 1.16 (1.17); ötkoronás 2.28 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egerirtó „RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-irtószerek,

biztos hatású irtószerek, gyökeresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja



Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen!

Gyűjtünk előfizetőket a „Vasárnap“ számára.

Ékek, ekealkatrészek, boronák, kapálóakák, fűkaszálók

marokkrakó és kévekötő aratogepek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcseplőkészletek, szecskavágók, répavágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

A „Baromfitomo készülék“ -kel



egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fuiladás ki van zárva. 20 liba tömésénél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs fölfázás, derékfájás és kézkisebezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fuiladástól, az ára megtérült

Kérje. árjegyzéket.

Cím

Kugler Sándor, Makó.

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a **„HANGYA“**

vidéki szövetkezetekben szerezheti be!



Tartalékpénzek legelőnyösebben mint áruelőleg v. folyószámla-**HANGYA** központnál betétek a gyűmölcsöz-tethetők!



Mravkó József utóda Gyurusz György

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, Károly-körut 22

(Röser-bazár udvarban.)

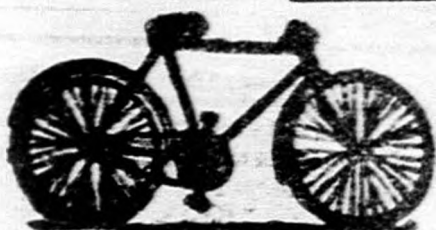
ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket. Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, lőszer.

Szakorvosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás

Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32 sz. I. em. 1. (Rákussai szemben.)

A világot 33 év óta uraló eredeti angol THE CHAMPION



kerékpárokat és Central Bobbin sülyeszűs varrógépeket havi 20—24 P részletre, kerékpáralkatrészeket, lámpa, nyereg, lánc, pedálokat nagyban gyárt

áron szállítunk. — Külső gumi 6.50 pengőtől, belső gumi 2.10 P-től. **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár-nagykereskedők, Budapest, József-körut 41. 1000 képes árjegyzék ingyen.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsőrendű színbőrrel készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrrel, továbbá munkásbakkancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb naplárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és diszmnűárúosztályánál.